

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

Zhodnocení finanční situace společnosti
Assess the Financial Situation of the Company

Student: Bc. Ivana Mlčochová

Vedoucí diplomové práce: Ing. Hana Štverková, Ph.D.

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Ivana Mlčochová**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6208T020 Ekonomika podniku
Specializace: 00 Ekonomika podniku
Téma: **Zhodnocení finanční situace společnosti**
Assess the Financial Situation of the Company

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Teoreticko – metodologická část
  3. Představení zkoumané společnosti
  4. Analytická část
  5. Návrhy a doporučení
  6. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- GRÜNWARD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
RŮŽIČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 118 s. ISBN 978-80-247-1386-1.
WAGENHOFER, A. *Bilanzierung und Bilanzanalyse*. 1. vyd. Wien: Linde, 2003. 283 s. ISBN 3-85122-455-8.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

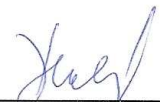
Vedoucí diplomové práce: **Ing. Hana Štverková**

Datum zadání: 20.11.2009

Datum odevzdání: 30.04.2010

prof. Ing. Zdeněk Mikoláš, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Ráda bych poděkovala Ing. Haně Štverkové, Ph.D. za odborné vedení práce a mnoho cenných rad k vypracování této diplomové práce. Dále bych ráda poděkovala Ing. Vladislavu Szmekovi a dalším spolupracovníkům ekonomického úseku společnosti Slévárny Třinec, a.s. za odborné připomínky a poskytnutí potřebných informací k vypracování diplomové práce.

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci včetně všech příloh vypracovala samostatně na základě uvedené literatury a pod vedením své vedoucí diplomové práce.

V Ostravě, dne 30. dubna 2010

.....
Bc. Ivana Mlčochová

Obsah

1	ÚVOD	3
2	TEORETICKO - METODOLOGICKÁ ČÁST	5
2.1	PŘEDMĚT A ÚČEL FINANČNÍ ANALÝZY	5
2.2	UŽIVATELE FINANČNÍ ANALÝZY	6
2.3	ZDROJE FINANČNÍCH INFORMACÍ	9
2.3.1	ROZVAHA	10
2.3.2	VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	12
2.3.3	CASH FLOW (PŘEHLED O PENĚŽNÍCH TOCÍCH)	13
2.4	METODY FINANČNÍ ANALÝZY	14
2.5	PŘÍSTUPY K FINANČNÍ ANALÝZE	15
2.6	ELEMENTÁRNÍ METODY FINANČNÍ ANALÝZY	16
2.7	ANALÝZA STAVOVÝCH (ABSOLUTNÍCH) UKAZATELŮ	18
2.7.1	HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA (ANALÝZA TRENDŮ)	18
2.7.2	VERTIKÁLNÍ ANALÝZA (PROCENTNÍ ROZBOR)	18
2.8	ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ	19
2.9	ANALÝZA POMĚROVÝMI UKAZATELI	20
2.9.1	UKAZATELE LIKVIDITY	20
2.9.2	UKAZATELE RENTABILITY	22
2.9.3	UKAZATELE ZADLUŽENOSTI	25
2.9.4	UKAZATELE AKTIVITY	27
2.10	SOUHRNNÉ INDEXY HODNOCENÍ	29
2.11	BANKROTNÍ MODELY	30
2.11.1	ALTMANŮV MODEL	30
2.11.2	MODEL „IN“ INDEX DŮVĚRYHODNOSTI	32
2.12	REGRESNÍ A KORELAČNÍ ANALÝZA	33
2.13	SHRNUTÍ	35
3	PŘEDSTAVENÍ ZKOUMANÉ SPOLEČNOSTI	36
3.1	ZÁKLADNÍ ÚDAJE	36
3.2	HISTORIE SLÉVÁREN V TŘINCI	37
3.3	SOUČASNÝ VÝVOJ	39
3.4	PŘEDMĚT ČINNOSTI	41
3.5	FIREMNÍ KULTURA	42
4	ANALYTICKÁ ČÁST	44
4.1	ANALÝZA STAVOVÝCH UKAZATELŮ	44
4.1.1	HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA	44
4.1.2	VERTIKÁLNÍ ANALÝZA	49
4.2	ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ	52
4.2.1	ČISTÝ PRACOVNÍ KAPITÁL	52
4.3	ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	53
4.3.1	ANALÝZA LIKVIDITY	53

4.3.2	ANALÝZA RENTABILITY	58
4.3.3	ANALÝZA ZADLUŽENOSTI	62
4.3.4	ANALÝZA AKTIVITY	66
4.3.5	SHRNUTÍ	71
4.4	BANKROTNÍ MODEL	73
4.4.1	ALTMANŮV MODEL	73
4.4.2	MODEL „IN“ INDEX DŮVĚRYHODNOSTI	74
5	NÁVRHY A DOPORUČENÍ	77
6	ZÁVĚR	80
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		82
SEZNAM ZKRATEK		
PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE		
PŘÍLOHY		

1 Úvod

Pokud má podnik působící na trhu uspět v konkurenčním boji a přežít, musí neustále analyzovat své činnosti a výsledky, kterých dosáhl a podle těchto výsledků podnik finančně řídit. Tento úděl vyplývá především z toho, že veškeré rozhodování v podniku je třeba přizpůsobit změnám, ke kterým dochází jak přímo v podniku, tak i v jeho blízkém a vzdálenějším okolí, kde jde především o finanční politiku státu, o situaci na peněžním a kapitálovém trhu, vývoj měny, a také charakter státních zásahů do podnikové ekonomiky.

Obzvlášť je využívání nástrojů finanční analýzy důležité v dnešní velmi nestabilní době, která je ovlivněná probíhající krizí. Tato krize si již vyžádala krach mnoha společností, kdy některé se navenek jevily jako dobře fungující podniky bez jakéhokoli náznaku úpadku. Proto je tedy kontrola finanční stability velmi důležitá a neměla by se podceňovat. Také je důležité, aby se neprováděla jen jednou v roce, ale interval kontroly by měl být častější, aby se případné problémy odhalily včas. Finanční analýza je totiž schopna objevit problémové oblasti podniku, jeho slabá místa v hospodaření a také dokáže odhalit příčiny tohoto nepříznivého stavu. Proto musí podnik neustále využívat nástrojů ke kontrolování a analyzování své situace, aby vůbec přežil, neztratil postavení na trhu, mohl se neustále rozvíjet a obstát v konkurenčním boji.

Úspěch podniku také z velké části závisí na kvalitách pracovníků v manažerských pozicích, kteří na základě získaných informací provádějí rozhodnutí o následujícím vývoji společnosti. Finanční analýza sice dokáže odhalit problémové oblasti v podniku, ale řešení odhaleného problému již závisí na rozhodnutí managementu podniku. Finanční manažer musí také umět zvolit optimální způsoby získávání a umístování kapitálu na rychle se měnícím finančním trhu a také musí být schopen rozhodnout o správné kapitálové struktuře podniku. Proto se žádný prosperující podnik neobejde bez finanční analýzy a kvalifikovaného managementu, který vyhodnocuje základní finanční ukazatele a vyvozuje z nich závěry a doporučení.

Motto:

„Analýza je první krok k moudrému rozhodování.“¹

---

¹ BLAHA, Z.; JINDŘICHOVSKÁ, I. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 1994. 127str. ISBN 80-85603-62-4.

Cílem diplomové práce bude zhodnotit finanční situaci společnosti Slévárny Třinec, a. s. a pomocí ukazatelů finanční analýzy analyzovat, v jakém stavu se společnost nachází a navrhnout opatření ze získaných výsledků, které by stávající situaci pomohly změnit.

Na základě výše definovaného cíle práce byly stanoveny hypotézy:

1. Rentabilita kapitálu bude v jednotlivých letech postupně růst.
2. Finanční krize neovlivnila likviditu podniku a podnik je v letech 2005 – 2009 schopen dostát svým závazkům.
3. Ukazatele likvidity jsou ve sledovaném období ustálené a nedochází k výrazným výkyvům.
4. Finanční situace je stabilní.

Práce je strukturovaná do čtyř částí, kdy první část je věnována teoretickým poznatkům týkajících se finanční analýzy. Je zde popsáno co to vlastně finanční analýza je, k čemu slouží, kdo jí využívá a jaké metody zkoumání finančního zdraví podniku jsou nejčastěji využívány. Další část se týká představení zvolené společnosti, na které bude analýza aplikována. Jsou zde popsány základní údaje společnosti a její struktura a kultura, dále pak vývoj společnosti a současný stav. Ve třetí části je již provedená analýza společnosti Slévárny Třinec, a.s. v letech 2005 – 2009, kdy se zkoumá její finanční situace. Další část návrhy a doporučení vychází z analýzy a na základě zjištěných údajů se navrhuje další možný postup, který by společnost mohla využít pro udržení nebo zlepšení její stávající situace, ve které se nachází.

2 Teoreticko - metodologická část

Teoreticko - metodologická část se zaměří na charakteristiku finanční analýzy, proč by se měla provádět a odkud jsou data čerpána. Stěžejní část této kapitoly je popis jednotlivých elementárních metod, které jsou při analýze využívány. Podrobně je rozebrána analýza stavových ukazatelů, analýza rozdílových ukazatelů, analýza poměrovými ukazateli a bankrotní modely.

2.1 Předmět a účel finanční analýzy

Finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, které jsou obsaženy především v účetních výkazech. Finanční analýzy v sobě zahrnují hodnocení firemní minulosti, současnosti a předpovídání budoucích finančních podmínek.²

Finanční analýza je formalizovaná metoda, která poměřuje získané údaje mezi sebou a rozšiřuje tak jejich vypovídací schopnost, umožňuje dospět k určitým závěrům o celkovém hospodaření, majetkové a finanční situaci podniku, podle nichž by bylo možné přijmout různá opatření a využít tyto informace pro řízení a rozhodování.³

Účelem finanční analýzy je především vyjádřit komplexně majetkovou a finanční situaci podniku, což znamená zachytit všechny složky a připravit podklady i pro interní rozhodování managementu podniku. Základní požadavek kladený na finanční analýzu je komplexnost, což znamená brát ohled na všechny vzájemně spjaté vlastnosti hospodářského procesu. Nejdůležitějším zájmem podniku a jeho investorů je dostatečně vysoká výnosnost vloženého kapitálu, nízké zadlužení zvyšující finanční důvěryhodnost podniku a jeho spolehlivost. Také je důležité zajistit dostatek vhodných a likvidních prostředků, které zabezpečují operativnost a pružnost rozhodování. Dalším důležitým požadavkem je soustavnost provádění analýzy. Měla by být běžnou součástí řízení každého podniku a nemělo by se stát, že se bude zpracovávat jen jednou do roka v souvislosti se zpracováním účetní závěrky a výroční zprávy. Pro lepší hodnocení podniku v průběhu roku se musí vycházet minimálně z měsíčních účetních výkazů.

---

² RŮŽIČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 118 s. ISBN 978-80-247-1386-1.

³ GRÜNWALD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: VŠE, 2004. 180 s. ISBN 80-245-0684-X.

Mezi základní cíle finančního řízení podniku můžeme zařadit především dosahování finanční stability, kterou můžeme hodnotit pomocí schopnosti vytvářet zisk, zajišťovat přírůstek majetku a zhodnocovat vložený kapitál. Dalším kritériem hodnocení finanční stability je zajištění platební schopnosti podniku, která je podmínkou fungování firmy.

2.2 Uživatelé finanční analýzy

Informace týkající se finančního stavu podniku jsou předmětem zájmu mnoha subjektů přicházejících do kontaktu s daným podnikem. Je důležitá například pro akcionáře, věřitele a další, ale také pro podnikové manažery. Každá skupina má však své zájmy a je s nimi spojený určitý typ ekonomických rozhodovacích úloh. Uživateli účetních informací a finanční analýzy jsou:⁴

- manažeři,
- investoři,
- banky a jiní věřitelé,
- obchodní partneři,
- zaměstnanci,
- stát a jeho orgány,
- konkurenti.

Manažeři

Manažeři využívají informace získané z finanční analýzy především pro dlouhodobé, ale také pro operativní finanční řízení podniku. Dávají možnost vytvoření zpětné vazby mezi řídicím rozhodnutím a jeho důsledkem. Znalost těchto informací jim umožňuje rozhodovat se správně při získávání finančních zdrojů, zjišťování optimální majetkové struktury a výběru vhodných způsobů jejího financování, při alokaci volných peněžních prostředků, rozdělování disponibilního zisku atd. Znalost silných a slabých stránek finančního hospodaření podniku umožňuje manažerům přijmout správný podnikatelský záměr rozpracovávaný ve finančním plánu pro příští období.

---

⁴ GRÜN WALD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: VŠE, 2004. 180 s. ISBN 80-245-0684-X.

Investoři

Dalšími důležitými uživateli finanční analýzy jsou investoři nebo také akcionáři, kteří poskytují podniku kapitál. Chtějí si ověřit, zda jejich rozhodnutí o umístění svých peněžních prostředků je správné. Na využití těchto informací se dá pohlížet ze dvou hledisek a to investičního a kontrolního. Informace investičního hlediska využívají pro rozhodování o budoucích investicích. Hlavní zájem se soustřeďuje na míru rizika a míru výnosnosti vkladu. Druhé hledisko, kontrolní, využívají pro zjištění stability podniku, disponibilního zisku, na kterém závisí výše jejich dividend, a také zjišťují, zda podnikatelské záměry manažerů zajišťují trvání a rozvoj podniku.

Banky a jiní věřitelé

Věřitelé žádají o co nejvíce informací o finančním zdraví potenciálního dlužníka, aby se mohli správně rozhodnout o poskytnutí úvěru, o jeho podmínkách a výši. Banky při poskytování úvěrů svým klientům často zahrnují do úvěrových smluv klauzule, kterými je vázána stabilita úvěrových podmínek na hodnoty vybraných finančních ukazatelů. Banka si může vymezit, že změna úvěrové podmínky, jestliže podnik překročí určitou hranici zadlužení.

Obchodní partneři

Dodavatelé se zaměřují především na schopnost podniku hradit splatné závazky a faktury. U dlouhodobých dodavatelů se zájem soustřeďuje, mimo jiné, na dlouhodobou stabilitu a trvalé obchodní kontakty. Odběratelé mají zájem na finanční situaci dodavatele hlavně při dlouhodobém obchodním kontaktu. Chtějí mít jistotu, že dodavatelský podnik bude schopen dostát svým závazkům.

Konkurenti

Konkurenti se zajímají o finanční informace podobných podniků za účelem srovnání se s jejich výsledky hospodaření. Jde hlavně o rentabilitu, ziskovou marži, cenovou politiku, investiční aktivitu, výši a hodnotu zásob, jejich obratovost apod.

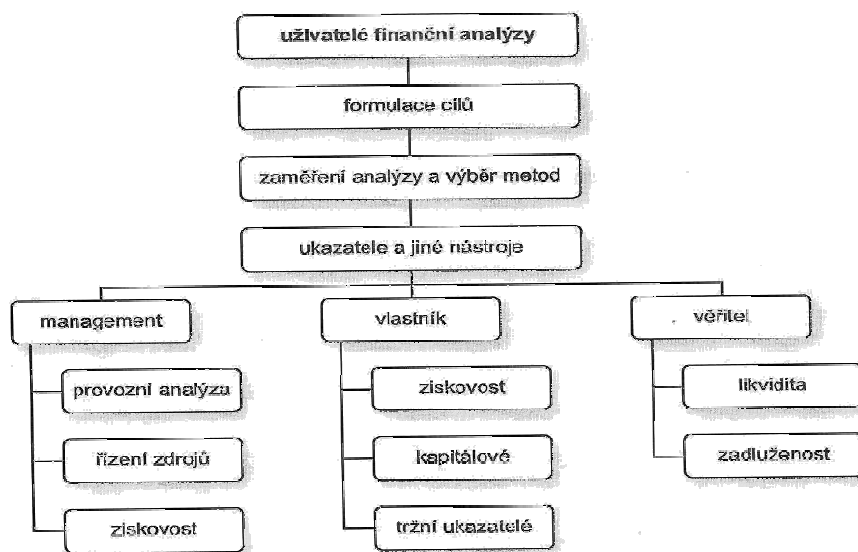
Zaměstnanci

Mají zájem na prosperitě, hospodářské a finanční stabilitě svého podniku, protože jim jde o zachování pracovních míst a mzdových podmínek. Zajímají se o jistoty zaměstnání, o perspektivy mzdové a sociální.

Stát a jeho orgány

Stát a jeho orgány se zajímají o finančně-účetní data z mnoha důvodů. Například pro statistiku, pro kontrolu podniků se státní účastí, pro kontrolu daňových povinností, rozdělování finanční výpomoci podnikům, získání přehledu o finančním stavu podniků se státní zakázkou. Vyžadují informace pro formulování hospodářské politiky státu.

Ve výše uvedených odstavcích je vidět, co od analýzy očekávají jednotlivé ekonomické subjekty a jakým způsobem se ubírá úvaha o provedení analýzy. Akcionáře zajímá především současná výnosnost akcií a její predikce, dodavatele bude zajímat schopnost včas splatit fakturu za dodané zboží a možnost trvalých kontaktů, odběratele zase zajímá kvalita a dochvilnost dodávek. Z důvodu různého zaměření ekonomických subjektů se proto dá schematicky znázornit uživatele finanční analýzy a jejich zaměření.

Obr. č. 2.1 Uživatelé finanční analýzy a její zaměření⁵

Na základě výše znázorněného schématu je proto důležité, aby si všichni uživatelé ještě před zpracováním analýzy formulovali cíl, k němuž dojít vypracovanou analýzou. Na základě těchto cílů se volí metoda, která bude odpovídat jak z hlediska časové náročnosti, tak

⁵ RŮŽIČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 118 s. ISBN 978-80-247-1386-1. Str. č. 11.

i z hlediska finanční náročnosti. Poté se již postup rozchází podle cílové skupiny, pro kterou se finanční analýza zpracovává.

2.3 Zdroje finančních informací

Úspěšné provedení finanční analýzy do značné míry závisí na kvalitě použitých vstupních informací. Tyto informace musí být nejen kvalitní, ale taktéž komplexní, protože je potřeba podchytit co možná nejvíce dat, která by mohla jakkoli zkreslit výsledky hodnocení finančního zdraví firmy. Základní data pro tvorbu analýzy jsou nečastěji čerpána z účetních výkazů.

Účetní výkazy, které poskytují informace řadě uživatelů, se dají rozdělit do dvou základních skupin: Účetní výkazy finanční a účetní výkazy vnitropodnikové. *Finanční účetní výkazy* jsou výkazy externí, protože poskytují informace především externím uživatelům. Dávají přehled o stavu a struktuře majetku, zdrojích krytí, tvorbě a užití výsledku hospodaření a také o peněžních tocích. Proto se dají označit jako základ všech informací pro firemní finanční analýzu, i když jde o veřejně dostupné informace, které je firma povinna zveřejňovat nejméně jedenkrát ročně. *Vnitropodnikové účetní výkazy* nemají právně závaznou úpravu a vycházejí z vnitřních potřeb každé firmy. Využití těchto vnitropodnikových informací vede ke zpřesnění výsledků finanční analýzy a umožňují snížit riziko odchylky od skutečnosti, neboť tyto výkazy mají častější frekvenci sestavování a umožňují vytváření podrobnějších časových řad, což je z hlediska finanční analýzy velmi důležité.⁶

Podklady pro finanční analýzu můžeme dále čerpat z různých dalších zdrojů, jako např. výroční zprávy podniku, burzovní zpravodajství, ekonomická a podniková statistika, podnikové plány, zprávy auditorů, odborný tisk nezávislá hodnocení, prognózy apod.

Hlavními účetními výkazy pro tvorbu finanční analýzy jsou:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- výkaz o cash flow.

---

⁶ RŮŽIČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 118 s. ISBN 978-80-247-1386-1.

V těchto výkazech ale nemusí být přesně ty informace, které potřebujeme. Problémem bývá v tom, že analýza čerpá data z více či méně vzdálené minulosti a proto je například u rozvahy problém, že neodráží aktuální hodnotu aktiv a pasiv. K určení realistické hodnoty proto musíme použít odhad a jednotlivé položky pro použití ve finanční analýze upravovat.

Rozvaha a výkaz zisku a ztráty jsou účetní výkazy, jejichž struktura je stanovena závazně Ministerstvem financí a jsou závaznou součástí účetní závěrky. V rámci účetní závěrky se připojuje ještě příloha, která musí obsahovat údaje o příslušné účetní jednotce, informace o účetních metodách, obecných účetních zásadách a způsobech oceňování, dále ještě obsahuje doplňující informace k rozvaze, výkazu zisku a ztráty a také přehled o peněžních tocích (Cash flow). Oproti rozvaze a výkazu zisku a ztráty výkaz cash flow není standardizován. Ovšem význam tohoto posledního výkazu v čase roste, protože dynamika vývoje ekonomických činností vyžaduje co nejdynamičtější informace, což přehled o peněžních tocích může efektivně splňovat.

2.3.1 Rozvaha

Rozvaha je účetním výkazem, který zachycuje stav dlouhodobého a krátkodobého majetku (aktiva) a zdrojů jejich krytí (pasiva) k určitému datu v peněžním vyjádření. Sestavuje se většinou k poslednímu dni účetního období.

Je to základní přehled o majetku podniku ve statické podobě, a to v okamžiku účetní závěrky. Získáváme věrný obraz ve třech základních oblastech. První oblastí je **majetková situace podniku**, v níž zjišťujeme, v jakých druzích je majetek vázán a jak je oceněn, nakolik je opotřeben, jak se rychle obrací, optimálnost složení majetku atd. Druhou oblastí jsou **zdroje financování**, za které byl majetek pořízen. Zajímáme se o výši vlastních a cizích zdrojů financování a jejich strukturu. Třetí oblastí jsou informace **o finanční situaci podniku**. Zde řadíme informace jako: jakého zisku podnik dosáhl, jak jej rozdělil, nebo poskytuje informace, zda je podnik schopen dostát svým závazkům.

V každé rozvaze musí platit rovnice $AKTIVA = PASIVA$. Tato rovnice je označována jako „**zlaté bilanční pravidlo**“.

Aktiva

Aktiva představují majetek podniku. Tento majetek se v rozvaze člení na dlouhodobý majetek označovaný jako stálá aktiva a krátkodobý oběžný majetek, oběžná aktiva. **Stálá aktiva** si zachovávají původní hodnotu v průběhu několika reprodukčních cyklů a jsou v podniku vázána a využívána po dobu delší než jeden rok. Oproti tomu **oběžná aktiva** mění svoji podobu několikrát v průběhu jednoho reprodukčního cyklu a jejich vázanost a využitelnost je do jednoho roku.

V rozvaze se aktiva člení takto:

1. Dlouhodobý majetek

- A. Dlouhodobý nehmotný majetek
- B. Dlouhodobý hmotný majetek
- C. Dlouhodobý finanční majetek

2. Oběžná aktiva

- A. Zásoby
- B. Pohledávky
- C. Finanční majetek

3. Ostatní aktiva

Pasiva

Strana pasiv se také označuje jako strana zdrojů financování firmy. Základním kritériem jejich členění je vlastnictví, které můžeme rozdělit na dvě základní kategorie: vlastní kapitál a cizí zdroje. **Vlastní kapitál** chápeme jako vlastní zdroje, které do podniku vložili přímo vlastníci, nebo byl vytvořen hospodářskou činností. **Cizí kapitál** představují závazky vztahující se k určitým hospodářským operacím firmy. Základním kritériem pro další jeho rozdělení je lhůta jejich splatnosti.

V rozvaze se pasiva člení takto:⁷

1. Vlastní kapitál

- A. Základní kapitál
- B. Kapitálové fondy

---

⁷ GRÜN WALD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: VŠE, 2004. 180 s. ISBN 80-245-0684-X.

- C. Fondy tvořené ze zisku
- D. Výsledek hospodaření minulých let
- E. Výsledek hospodaření běžného účetního období

2. Cizí zdroje

- A. Rezervy
- B. Dlouhodobé závazky
- C. Krátkodobé závazky
- D. Bankovní úvěry a výpomoci

3. Ostatní pasiva

Poslední skupinu, což jsou ostatní aktiva a ostatní pasiva tvoří položky, které věcně a časově nesouvisejí s daným hospodářským rokem a musí se pro zachování zásady opatrnosti časově rozlišit. Patří sem přechodné a dohadné položky a jejich smyslem je, aby hospodářský výsledek účetního období byl výrazem všech aktivit, které do něho patří.

2.3.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty je písemný přehled o nákladech, výnosech a výsledku hospodaření za určité období. Transakce v něm jsou zachycovány a vykazovány v období, jehož se časově i věcně týkají. Zisk či ztrátu za určité účetní období musíme vždy zjišťovat zvlášť za provozní činnost, finanční činnost a mimořádnou činnost.

Nejdůležitější položkou ve výkazu zisku a ztráty je výsledek hospodaření z provozní činnosti, který odráží schopnost firmy ze své hlavní činnosti vytvářet kladný výsledek hospodaření. Tento výsledek je složen z několika dílčích výsledků: **výsledek z prodeje zboží**, nebo také obchodní marže, kterou zjistíme porovnáním tržeb z prodeje s pořizovací cenou prodávaných zásob. Dalším je **výsledek z prodeje investičního majetku a materiálu** a **výsledek z ostatní provozní činnosti**. Další důležitou položkou je také mezisoučet přidaná hodnota, kterou vypočteme tak, že sečteme obchodní marži a výkony a odečteme od toho výkonovou spotřebu. U výsledku hospodaření z finanční činnosti a mimořádným výsledkem hospodaření můžeme postupovat podobně.

Informace získané z výkazu zisku a ztrát, které jsou uspořádané podle činností, můžeme použít pro rozbor výsledku hospodaření podniku a především pro výpočet poměrových ukazatelů. Pro finanční analýzu mají význam výnosy, tržby, provozní výsledek hospodaření, nákladové úroky, výsledek hospodaření za běžnou činnost a výsledek hospodaření za účetní období.

Základní rozdíl mezi rozvahou a výkazem zisku a ztráty je v tom, že zatímco rozvaha zachycuje aktiva a pasiva k určitému časovému okamžiku, výkaz zisku a ztráty se vztahuje vždy k určitému časovému intervalu a je přehledem o výsledkových operacích za tento interval. Tento výkaz obsahuje tokové veličiny, které jsou založeny na kumulativní bázi a jejich změny v čase nemusí být rovnoměrné. Velkým problémem zde je fakt, že nákladové a výnosové položky se neopírají o skutečné peněžní toky. Výsledný čistý zisk potom neobsahuje skutečnou dosaženou hotovost získanou hospodařením v daném období.

2.3.3 Cash flow (přehled o peněžních tocích)

Výkaz cash flow je účetní výkaz, který srovnává zdroje tvorby peněžních prostředků s jejich užitím za určité období související s ekonomickou činností podniku. Slouží k posouzení skutečné finanční situace podniku, podává přehled o peněžních tocích v průběhu účetního období a jde o dynamický ukazatel. Peněžním tokem označujeme přírůstky (příjmy) a úbytky (výdaje) peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů. Za peněžní prostředky jsou považovány: peníze v hotovosti, ceniny, prostředky na účtu apod. Peněžními ekvivalenty se rozumí krátkodobý likvidní majetek, který je možno přeměnit v předem známou peněžní částku s nízkými dodatečnými transakčními náklady a nepředpokládají se zde významné změny hodnoty v čase.

Výkaz je možno rozdělit na tři části:

- provozní činnost,
- investiční činnost,
- finanční činnost.

Část týkající se provozní činnosti je nejdůležitější částí celého výkazu, protože umožňuje zjistit, do jaké míry výsledek hospodaření za běžnou činnost odpovídá skutečně vydělaným penězům a jak je produkce peněz ovlivněna změnami pracovního kapitálu a jeho

složkami. Zjišťujeme tedy výsledky provozní činnosti, změny pohledávek, změny závazků, změny zásob apod. Část investiční ukazuje výdaje týkající se pořízení investičního majetku a strukturu těchto výdajů, a dále také rozsah příjmů z prodeje investičního majetku, který je vykazován právě v tomto účetním výkazu. V poslední finanční části se hodnotí vnější financování, zejména pohyb dlouhodobého kapitálu.

Výkaz cash flow se sestavuje a zpracovává z rozvahy a výsledovky a to buď **přímou metodou**, nebo **nepřímou metodou**.

Nepřímá metoda zjišťování vychází ze zisku (ztráty) z běžné činnosti před zdaněním. Stanovuje se pomocí transformace zisku do pohybu peněžních prostředků a následnými úpravami o další pohyby peněžních prostředků v souvislosti se změnami majetku a kapitálu. **Přímá metoda** je zaměřena na sledování příjmů a výdajů podniku za dané období, údaje čerpá převážně bankovních nebo pokladních dokladů. Zde se vychází z čistého zisku, ke kterému přičteme další výdaje a odečteme další příjmy, které nevyžadují pohyb peněz. Obvykle je používán a doporučován nepřímý způsob výpočtu.

Výhodou sestavování výkazu cash flow je, že není ovlivněn metodou odpisování majetku, neboť vždy vykazuje stejné peněžní toky. Další výhodou je, že tento výkaz není zkreslován systémem a výší časového rozlišení.

2.4 Metody finanční analýzy

Při realizaci finanční analýzy je třeba dbát na přiměřenost volby metody analýzy, která musí být učiněna s ohledem na tři základní aspekty. Prvním je **účelnost**, což znamená, že analýza musí odpovídat předem zadanému cíli a finanční analytik si musí uvědomit, k jakému účelu výsledná analýza slouží. Interpretace pak musí být provedena citlivě s důrazem na možná rizika, která by z chybného použití analýzy plynuly. Dalším důležitým aspektem, ke kterému se musí přihlížet, je **nákladnost**, neboť provádění analýzy vyžaduje čas a kvalifikovanou práci. To přináší celou řadu nákladů, které by měly být přiměřené návratnosti vynaložených nákladů a hloubka a rozsah analýzy musí odpovídat očekávanému ohodnocení rizik spojených s rozhodováním. Třetí důležitý pohled je **spolehlivost** analýzy, kterou lze zvýšit kvalitnějším využitím všech dostupných dat.

Obecně platí zásada, že čím lepší metody, tím spolehlivější závěry, tím nižší riziko chybného rozhodnutí a tím vyšší naděje na úspěch.

Finanční analýza obsahuje mnoho metod, které různým způsobem analyzují situaci v podniku. Z hlediska záměru ji lze členit na **souhrnnou analýzu** finančního postavení podniku a na **dílčí analýzy**, které pomáhají manažerům při rozhodování v určitých specifických případech, oblastech provozní, investiční a zejména v oblasti financování.

Finanční analýzu lze charakterizovat z různých hledisek. Jedním z nich je aspekt časový, kterým klasifikujeme analýzu na **statickou** a **dynamickou**. Při statické se berou v úvahu výkazy sestavené k určitému datu. Naopak dynamická analýza pracuje s údaji za více po sobě jdoucích období.

Základem všech metod finanční analýzy jsou finanční ukazatele. Finanční ukazatele jsou vymezovány jako formalizované zobrazení hospodářských procesů, nebo jimi také rozumíme číselnou charakteristiku ekonomické činnosti podniku. Ukazatele převzaté z účetních výkazů jsou vyjádřeny v peněžních jednotkách a aritmetickými operacemi můžeme získat výsledek i v jiných jednotkách, např. jednotkách času nebo v procentech. Existuje celá řada ukazatelů, které využíváme, a také spousta kritérií pro jejich členění. Volba typu ukazatele je dána účelem a také cílem finanční analýzy. Finanční analýza je cílenou analýzou zjišťování silných a slabých stránek finančního zdraví firmy.⁸

2.5 Přístupy k finanční analýze

Při hodnocení hospodářských jevů můžeme postupovat dvěma různými způsoby, které využívají různé nástroje. Rozlišují se dva přístupy k hodnocení ekonomických procesů:

- fundamentální analýza,
- technická analýza.

Fundamentální analýza

Představuje rozbor založený na rozsáhlých znalostech vzájemných souvislostí mezi ekonomickými a mimoekonomickými procesy, na zkušenosti odborníků – nejen pozorovatelů,

---

⁸ RŮŽIČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 118 s. ISBN 978-80-247-1386-1.

ale i přímých účastníků ekonomických procesů – na jejich subjektivních odhadech i na citu pro situace a jejich trendy. I když se tato analýza opírá o velké množství informací, zpracovává údaje spíše kvalitativní a pokud využívá kvantitativní informace, odvozuje závěry zpravidla bez použití algoritmizovaných postupů.

Technická analýza

Využívá matematických, matematicko – statistických a dalších algoritmizovaných metod ke kvantitativnímu zpracování dat s následným posouzením výsledků z ekonomického hlediska.

Oba přístupy jsou si poměrně blízké, protože hodnocení výsledků technické analýzy by bylo obtížné bez „fundamentálních“ znalostí ekonomických procesů. Je proto nezbytné, aby se oba typy analýz vzájemně kombinovaly.

Na základě rozdělení analýz na fundamentální a technickou je zřejmé, že finanční analýza se dá zařadit do kategorie technické analýzy, protože pracuje s matematickými postupy, které vyústí do výkladu vypočtených hodnot. Finanční analýza využívá dvě skupiny metod, kterými jsou elementární metody a vyšší metody, které jsou závislé na značných znalostech, a k aplikaci je zapotřebí kvalitní softwarové vybavení. Proto nejsou běžně využívány ve firemní praxi.

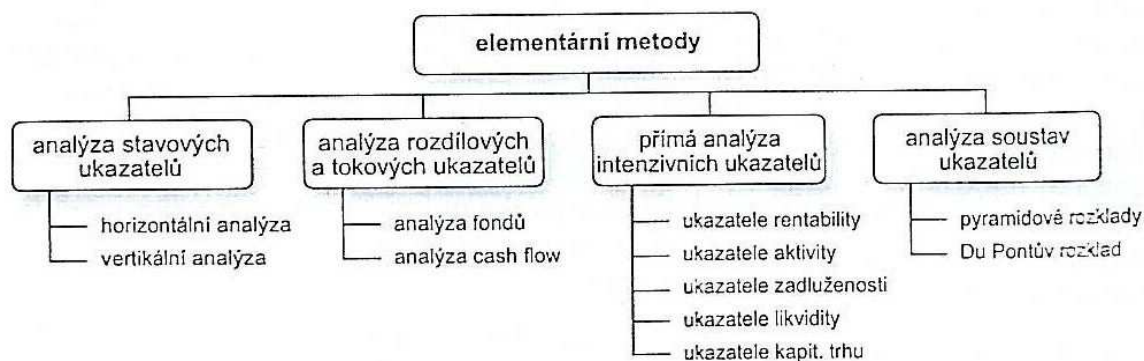
2.6 Elementární metody finanční analýzy

Elementární metody jsou velmi často používány pro svou výpočetní nenáročnost a dostačující vypovídací schopnost výstupů. Finanční analýza pracuje buď s položkami účetních výkazů a údaji z dalších zdrojů, nebo s čísly odvozenými z výkazů. Důležitou roli ve finanční analýze sehraje také časové hledisko, a proto se rozlišují stavové a tokové veličiny. Stavové veličiny se vztahují k určitému časovému intervalu (data z rozvahy) a tokové veličiny se pak vztahují k určitému časovému intervalu (data z výkazu zisku a ztráty). Z analytického hlediska je důležité vytváření časových řad, protože pouze kvalitně vedená časová řada a hodnocení na ni založené může přinést objektivní výsledky. Čím kratší bude doba, za kterou firmu posuzujeme, a čím méně informací bude k dispozici, tím více nepřesností při interpretaci výsledků můžeme objevit.

Nejvíce používaným druhem členění v současné době je členění ukazatelů na **extenzivní** (objemové) a **intenzivní** (relativní).

Extenzivní ukazatele informují o rozsahu či objemu analyzované položky a představují kvantitu v přirozených (objemových) jednotkách. V případě analýzy základních účetních výkazů jde o kvantitu v peněžních jednotkách. K této kategorii ukazatelů řadíme: stavové, rozdílové, tokové a nefinanční ukazatele. **Stavové veličiny** jsou odrazem základního úkolu účetnictví, kterým je zachycovat stav majetku a zdrojů jeho krytí ke zvolenému časovému okamžiku. Tyto veličiny tvoří základ pro vyjádření všech ostatních druhů ukazatelů. **Rozdílové ukazatele** představují rozdíl stavu určitých skupin aktiv či pasiv vztahených k témuž okamžiku. Klasickým představitelem rozdílového ukazatele je *čistý pracovní kapitál*. **Tokové ukazatele** nás informují o změně extenzivních ukazatelů, k níž došlo v určitou dobu. Typickým tokovým ukazatelem je *zisk*, který vyjadřuje rozdíl mezi výnosy a náklady. U **nefinančních ukazatelů** se nevychází z údajů získaných ze základních účetních výkazů, nýbrž z údajů vnitropodnikového účetnictví a evidence. Můžeme sem například zařadit *počet zaměstnanců*, *spotřeba energie*, *produktivita práce* apod. Tyto nefinanční ukazatele nám mají pomáhat zpřesňovat finanční ukazatele.

Intenzivní ukazatele charakterizují míru, v jaké jsou extenzivní ukazatele podnikem využívány a jak silně či rychle se mění. Jde tedy o podíly dvou extenzivních nebo tokových ukazatelů. Rozlišujeme stejnorodé a nestejnorodé intenzivní ukazatele. **Stejnorodé intenzivní ukazatele** jsou poměry extenzivních ukazatelů vyjádřeny ve stejných jednotkách. Rozlišujeme zde *procentní ukazatele* (vyjadřují v procentech poměrnou změnu extenzivního ukazatele poměřovanou jiným extenzivním ukazatelem), a *vztahové ukazatele* (jsou to poměry dvou stavových ukazatelů v tomtéž časovém okamžiku). **Nestejnorodé intenzivní ukazatele** jsou poměrem dvou ukazatelů vyjádřených v různých jednotkách. Příkladem jsou obrátové a rychlostní ukazatele (ukazatele aktivity). Intenzivní ukazatele umožňují provádět analýzu časového vývoje finanční situace firmy, jsou vhodným nástrojem průřezové analýzy (porovnávání finanční situace firmy se situací podobných firem), a také mohou být vstupním parametrem matematických modelů, které umožňují popsat závislosti mezi jevy, klasifikovat stavy, hodnotit rizika i předpovídat budoucí vývoj.

Obr. č. 2.2 Členění finančních ukazatelů⁹

2.7 Analýza stavových (absolutních) ukazatelů

2.7.1 Horizontální analýza (analýza trendů)

Sleduje vývoj absolutních ukazatelů v čase ve vztahu k minulému účetnímu období. Porovnávání jednotlivých položek výkazu v čase se provádí po řádcích, horizontálně. Ovšem nestačí provést jen srovnání změn jednotlivých ukazatelů po řádcích, aniž bychom nebrali v úvahu změny jiných položek výkazu, jelikož tyto změny mohou navzájem souviset. Analytik by měl také při hodnocení firmy brát v úvahu prostředí, ve kterém firma funguje. Proto je nutné uvažovat v širším kontextu a interpretace změn musí být provedena velmi obezřetně a komplexně. Přitom se musí brát v úvahu jak změny absolutní tak procentní.

2.7.2 Vertikální analýza (procentní rozbor)

Zabývá se vnitřní strukturou absolutních ukazatelů, někdy se také nazývá analýza komponent. Jde o souměření jednotlivých položek základních účetních výkazů k celkové sumě aktiv či pasiv. Tato metoda usnadňuje srovnatelnost účetních výkazů s předchozím obdobím a také usnadňuje srovnání analyzovaného podniku s jinými firmami v téže oboru podnikání. Posuzujeme zde strukturu aktiv i strukturu pasiv. Struktura aktiv informuje o tom, do čeho firma investovala svěřený kapitál a do jaké míry při investičním procesu byla zohledněna výnosnost (zde platí, že dlouhodobější položky představují výnosnější aktivum než položky krátkodobé). Struktura pasiv pak ukazuje, z jakých zdrojů byl majetek pořízen.

⁹ RŮŽIČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 118 s. ISBN 978-80-247-1386-1. Str. č. 44.

Zde platí, že čím delší je doba splatnosti zdroje, tím je dražší. Tato technika rozboru se označuje jako vertikální analýza proto, že se pracuje v jednotlivých letech od shora dolů vertikálně, nikoli napříč jednotlivými toky.

Horizontální a vertikální analýza rozvahy

Absolutní hodnoty na jednotlivých řádcích se zpracovávají trojím způsobem:

1. Stanoví se rozdíl mezi údaji za dva po sobě následující roky a pozornost se věnuje největším kladným či záporným rozdílům.
2. Vypočítá se podíl (index) údaje za rok běžný a za rok minulý. Pozornost se pak věnuje relativně vysokým či nízkým indexům (zvláště když jde o položky s absolutně největšími rozdíly).
3. Každé položce se přiřadí její podíl (v procentech) na celkových aktivech či pasivech. Pozornost je věnována nápadně vysokým změnám procentního podílu na rozvahovém součtu.

Změny zjištěné v aktivech se srovnají se změnami v pasivech a zkoumají se pak jejich vzájemné návaznosti a příčinné souvislosti s věcnými vnitřními a vnějšími vlivy.

2.8 Analýza rozdílových ukazatelů

Existují různé typy rozdílových ukazatelů. Nejčastěji používaným rozdílovým ukazatelem je **čistý pracovní kapitál**. Je vypočten jako rozdíl mezi celkovými oběžnými aktivy a celkovými krátkodobými závazky.

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky}^{10} \quad (1)$$

Tento ukazatel souvisí s krátkodobým financováním, tj. financováním oběžného majetku. Určuje optimální výši jednotlivých položek oběžných aktiv a dává možnost výběru vhodného způsobu financování oběžného majetku firmy.

---

¹⁰ RŮŽIČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 118 s. ISBN 978-80-247-1386-1.

2.9 Analýza poměrovými ukazateli

Poměrové ukazatele jsou nejčastěji používaným rozborovým postupem k účetním výkazům z hlediska využitelnosti, i z hlediska jiných úrovní analýz. Vychází z údajů základních účetních výkazů, využívá tedy veřejně dostupné informace a má k nim přístup také externí finanční analytik. Poměrový ukazatel se vypočítá jako poměr jedné nebo několika účetních položek základních účetních výkazů k jiné položce nebo k jejich skupině. K poměrovým ukazatelům řadíme ukazatele likvidity, rentability, zadluženosti a aktivity.

2.9.1 Ukazatele likvidity

Pojem likvidita se používá ve vztahu k likviditě určité složky majetku nebo také ve vztahu k likviditě podniku. Likvidita určité složky majetku představuje schopnost majetku se rychle a bez velké ztráty hodnoty přeměnit na peněžní hotovost. Tato schopnost bývá někdy označována jako likvidnost. Likvidita podniku je však vyjádřením schopnosti podniku uhradit včas své platební závazky. Protože nedostatek likvidity vede k tomu, že podnik není schopen využít ziskových příležitostí, které se při podnikání objeví, nebo není schopen hradit běžné závazky, což může vést k bankrotu.

Likvidita je tedy důležitá z hlediska finanční rovnováhy firmy. Ovšem příliš vysoká míra likvidity je nepříznivým jevem pro vlastníky podniku, protože jsou finanční prostředky vázány v aktivech, které nepracují ve prospěch zhodnocování finančních prostředků a ochuzují tak rentabilitu. Je tedy důležité hledat vyváženou likviditu, která zaručí dostatečné zhodnocení prostředků, i schopnost dostát svým závazkům.

Z výše zmíněného vyplývá, že základní podmínkou úspěšné existence podniku v podmínkách trhu je trvalá platební schopnost, tedy aby byl podnik schopen včas splatit své závazky. Důležitý je proto rozbor vzájemných vztahů mezi položkami na straně aktiv a na straně pasiv, konkrétně mezi oběžným majetkem a krátkodobými závazky. Poměrové ukazatele platební schopnosti tedy dávají do poměru oběžná aktiva (nejlikvidnější skupina aktiv) a krátkodobé závazky. Vzorce pro likviditu byly čerpány z literatury: GRÜNWALD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: VŠE, 2004. 180 s. ISBN 80-245-0684-X.

Prvním ukazatelem je **běžná likvidita** nebo také solventnost. V literatuře bývá i označován jako likvidita 3. stupně. Poměruje všechna oběžná aktiva s krátkodobými závazky.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{OA}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (2)$$

Tento ukazatel vyjadřuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku nebo kolika jednotkami oběžných aktiv je kryta jedna jednotka krátkodobých závazků. Vypovídá o tom, jak by byl podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby proměnil veškerá oběžná aktiva v daném okamžiku na hotovost. Ukazatel je významný především pro krátkodobé věřitele.

Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím je pravděpodobnější zachování platební schopnosti podniku. Omezení vypovídací schopnosti tohoto ukazatele spočívá v tom, že nepřihlíží ke struktuře oběžných aktiv z hlediska jejich likvidnosti a dále nebere v úvahu strukturu krátkodobých závazků z hlediska doby splatnosti. Také ho lze ovlivnit odložením některých nákupů k datu sestavení rozvahy. Obecně platný interval, ve kterém by se hodnoty běžné likvidity měly pohybovat, je v rozmezí 1,5 – 2,5.

Dalším ukazatelem, který se zjišťuje proto, že ne všechna aktiva jsou stejně likvidní, je **pohotová likvidita** nebo také likvidita 2. stupně. Tento ukazatel je očištěn o nejméně likvidní část oběžného majetku, kterou jsou zásoby (nedokončená výroba, polotovary, materiál, výrobky).

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{OA - \text{Zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (3)$$

Pro tento ukazatel platí, že číselník by měl být stejný jako jmenovatel, tedy poměr 1:1, případně až 1,5:1. Z doporučených hodnot vyplývá, že pokud by byl poměr 1:1, podnik by byl schopen se vyrovnat se svými závazky, aniž by musel prodat své zásoby. Vyšší hodnota bude příznivější pro věřitele, ale na druhou stranu nebude příznivá pro akcionáře a vedení podniku, protože velký objem oběžných aktiv vázaný ve formě pohotových prostředků přináší jen malý, ne-li žádný úrok.

Posledním ukazatelem je **ukazatel okamžité likvidity**, nebo také likvidita 1. stupně, kde je do čitatele dosazen pouze finanční majetek (peníze, účty v bankách a krátkodobý finanční majetek), který je k dispozici ihned.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{FM}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (4)$$

Pro okamžitou likviditu je doporučovaná hodnota v rozmezí 0,9 – 1,1. Pro Českou republiku bývá toto pásmo rozšiřováno v dolní mezi až na hodnotu 0,6 a podle metodiky ministerstva průmyslu a obchodu jsou hodnoty ještě nižší, a to 0,2, která je však zároveň označována za hodnotu kritickou i z psychologického hlediska. U tohoto ukazatele také platí, že nedodržení předepsaných hodnot ještě nemusí znamenat finanční problémy firmy, protože se ve firemních podmínkách často vyskytuje využívání kontokorentů, které nemusí být zjevné při použití údajů z rozvahy.¹¹

2.9.2 Ukazatele rentability

Ukazatel rentability patří k nejsledovanějším ukazatelům díky svým informacím o efektu, jakého bylo dosaženo vloženým kapitálem. Rentabilita je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje a dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Vyjadřuje míru ziskovosti, která je v tržní ekonomice hlavním kritériem pro alokaci kapitálu. Vychází se nejčastěji z výkazu zisku a ztráty a z rozvahy a zajímají především akcionáře a potencionální investory.

Těchto ukazatelů se využívá pro hodnocení a komplexní posouzení celkové efektivnosti činnosti a výdělkové schopnosti podniku, vyjadřuje se intenzita využívání majetku podniku, reprodukce a zhodnocení kapitálu vloženého do podniku.

Obecně je rentabilita definována jako poměr zisku k vloženému kapitálu. Konstrukce ukazatelů se může lišit podle toho, jaký vložený kapitál se dosazuje do jmenovatele a také podle toho, jaký zisk použijeme v čitateli.

---

¹¹ RŮŽIČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 118 s. ISBN 978-80-247-1386-1.

Pro finanční analýzu jsou nejdůležitější tři kategorie zisku, které můžeme vyčíslit přímo z výkazu zisku a ztráty. První kategorií je **EBIT** (zisk před odečtením úroků a daní) a odpovídá provoznímu výsledku hospodaření. Druhou kategorií je **EAT** (zisk po zdanění) nebo také čistý zisk (NP – net profit). Ve výkazu zisku a ztráty ho nalezneme jako výsledek hospodaření za běžné účetní období. Třetí kategorie je **EBT** - zisk před zdaněním, tedy provozní zisk již snížený nebo zvýšený o finanční a mimořádný výsledek hospodaření, od kterého ještě nebyly odečteny daně. Vzorce uvedené u jednotlivých ukazatelů rentability byly čerpány z literatury: RŮŽIČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 120 s. ISBN 978-80-247-1386-1.

Rentabilita celkového vloženého kapitálu

Měřením rentability celkového vloženého kapitálu ROA (return on assets) vyjadřujeme celkovou efektivnost firmy, její výdělkovou schopnost, nebo také produkční sílu.

$$ROA = \frac{\text{zisk}}{\text{celkový vložený kapitál}} \quad (5)$$

ROA odráží celkovou výnosnost kapitálu bez ohledu na to, z jakých zdrojů byly podnikatelské činnosti financovány. Tento ukazatel hodnotí výnosnost celkového vloženého kapitálu a je použitelný pro měření souhrnné efektivnosti.

Pod pojmem celkový vložený kapitál zde rozumíme celková aktiva. Zisk je zde nejednoznačný. Podle toho, jaký zisk bude vstupovat do vzorce, budeme i interpretovat jeho výsledek.

Rentabilita vlastního kapitálu

Ve finanční analýze je velká pozornost věnována měření zhodnocení vlastního kapitálu, rentabilita vlastního kapitálu ROE (return on equity), kterým je vyjadřována efektivnost reprodukce kapitálu vloženého akcionáři nebo vlastníky podniku. Tento ukazatel je definován jako poměr čistého zisku a vlastního kapitálu. Má zásadní význam pro vlastníky společnosti, pro věřitele má význam podpůrný.

$$ROE = \frac{\text{zisk}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (6)$$

Tento ukazatel slouží k testování možné účasti vlastního kapitálu na zvyšování kapitálových zdrojů, udržitelné míry růstu podniku odvozené od růstu vlastního kapitálu, dále pak k testování šance na udržení reálné hodnoty vlastního kapitálu v podmínkách inflace a ke zjištění úrovně výnosnosti vlastního kapitálu ve srovnání s náklady na cizí kapitál.

Díky hodnotě ukazatele rentability vlastního kapitálu mohou investoři zjistit, zda je jejich kapitál reprodukován s náležitou intenzitou odpovídající riziku investice. Růst ukazatele může například znamenat zlepšení výsledku hospodaření, zmenšení podílu vlastního kapitálu ve firmě nebo také pokles úročení cizího kapitálu. Co se týče vstupních údajů, pak vlastní kapitál je položka jednoznačná a zisk je stejně jako u rentability celkového vloženého kapitálu nejednoznačný dle jeho typu.

Zhodnocení vlastního kapitálu by mělo být tak vysoké, aby pokrývalo obvyklou výnosovou míru plus rizikovou prémii. Pokud je hodnota ukazatele trvale nižší nebo stejná jako výnosnost cenných papírů garantovaných státem (státní pokladniční poukázky, státní obligace) je podnik fakticky odsouzen k zániku, protože racionálně uvažující investor požaduje od rizikovější investice vyšší míru zhodnocení. Rentabilita vlastního kapitálu by měla být tedy vyšší než míra výnosu u bezrizikové investice na finančním trhu.

Rentabilita tržeb

Ukazatel rentability tržeb ROS (return on sales) nám sděluje, jak velký zisk přinese celkový objem tržeb.

$$ROS = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} \quad (7)$$

Tento ukazatel vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb, tedy kolik dokáže podniku vyprodukovat efektu na 1 Kč tržeb. Odráží schopnost podniku vyrábět výrobek s nízkými náklady nebo za vysokou cenu. Někdy se mu v praxi říká *ziskové rozpětí* a slouží k vyjádření ziskové marže.

Rentabilita dlouhodobého kapitálu

Ukazatel rentability dlouhodobého kapitálu ROCE (return on capital employed) představuje měřítko výnosnosti dlouhodobých zdrojů.

$$ROCE = \frac{\text{zisk}}{\text{dlouhodobé závazky} + \text{vlastní kapitál}} \quad (8)$$

Poměr zisku k součtu vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků popisuje výnosnost vlastního kapitálu po připojení cizích dlouhodobých zdrojů k vlastnímu kapitálu, tj. zvýšení kapitálového potenciálu vlastníků využitím dlouhodobého cizího kapitálu.

2.9.3 Ukazatele zadluženosti

Pojmem zadluženost vyjadřujeme skutečnost, že podnik používá k financování svých aktiv a činnosti cizí zdroje (dluh). Používání cizích zdrojů ovlivňuje jak výnosnost kapitálu akcionářů, tak riziko, neboť hlavní zájem akcionářů se soustřeďuje na míru rizika a míru výnosnosti jimi vloženého kapitálu, a je pro ně důležitá informace o zadluženosti podniku.

Jedním ze základních problémů finančního řízení podniku je kromě stanovení celkové výše potřebného kapitálu také volba správné skladby zdrojů financování činnosti. Podstatou analýzy zadluženosti je hledání optimálního vztahu mezi vlastním a cizím kapitálem, a tento vztah je označován jako kapitálová struktura. Ta má zásadní význam nejen pro úspěšný finanční vývoj firmy, ale často rozhoduje o jeho existenci.

Obecně platí zásada, že vlastní kapitál má být pokud možno vyšší než cizí vzhledem k tomu, že ten je nutné splatit. Nízký poměr vlastního kapitálu je považován za finanční slabost podniku a ohrožuje jeho stabilitu vzhledem ke spoléhání se na cizí kapitál. Riziko podnikání tak nesou především věřitelé, protože ti zajišťují větší podíl celkového vloženého kapitálu.

Ukazatele zadluženosti jsou odvozeny z rozvahy, vycházejí z rozboru vzájemných vztahů mezi položkami závazků, vlastního a celkového kapitálu. Vzorce ukazatelů zadluženosti byly čerpány z literatury: RŮŽIČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 120 s. ISBN 978-80-247-1386-1.

Základním ukazatelem zadluženosti je poměr celkových závazků k celkovým aktivům, který se nazývá ukazatel **věřitelského rizika** (debt ratio).

$$\text{Věřitelské riziko} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (9)$$

Platí, že čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je zadluženost podniku a tím vyšší je riziko věřitelů. Je nutné ho posuzovat v souvislosti s celkovou výnosností podniku, kterou podnik dosahuje z celkového vloženého kapitálu, a také v souvislosti se strukturou cizího kapitálu. Jeho vyšší hodnota může být příznivá z hlediska držitelů kmenových akcií v případě, že podnik je schopen dosáhnout vyššího procenta rentability, než je procento úroků placené z cizího kapitálu. Ovšem jeho vysoká hodnota je nepříznivá pro věřitele, kteří preferují nízké hodnoty tohoto ukazatele.

K měření zadluženosti se dále používá poměru vlastního kapitálu k celkovým aktivům – **koeficient samofinancování** (equity ratio). Je to doplňkový ukazatel k ukazateli věřitelského rizika a jejich součet by měl dát přibližně 1 (rozdíl může být způsoben nezapočtením ostatních pasiv do jednoho z ukazatelů).

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková aktiva}} \quad (10)$$

Tento ukazatel vyjadřuje proporce, v níž jsou aktiva společnosti financována penězi akcionářů. Je považován za jeden z nejdůležitějších poměrových ukazatelů zadluženosti pro hodnocení celkové finanční situace podniku.

S předchozími poměrovými ukazateli souvisí ukazatel označovaný jako **debt-equity ratio**. Jde o poměr celkových závazků k vlastnímu kapitálu firmy.

$$\text{Debt-equity ratio} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Vlastní kapitál}} \quad (11)$$

Ukazatel se zvyšuje s růstem proporce dluhů ve finanční struktuře. Může se použít i převrácená hodnota tohoto ukazatele, která vyjadřuje **míru finanční samostatnosti** podniku.

Aby firma zjistila, zda je pro ni dluhové zatížení ještě únosné, konstruuje se **ukazatel úrokového krytí**.

$$\text{Ukazatel úrokového krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{nákladové úroky}} \quad (12)$$

Ukazatel nám udává, kolikrát je zisk vyšší než úroky. Ukazuje, jak velký je bezpečnostní polštář pro věřitele. V zahraniční literatuře se uvádí, že pro finančně zdravou firmu by tento ukazatel měl nabývat hodnot větších než 20 %.¹²

2.9.4 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity měří schopnost podniku využívat investované finanční prostředky a měří vázanost jednotlivých složek kapitálu v jednotlivých druzích aktiv a pasiv. Tyto ukazatele vyjadřují nejčastěji počet obrátek složek aktiv nebo zdrojů, nebo dobu obratu. Jejich rozbor nám slouží ke zjištění, jak hospodaříme s aktivy, jejich jednotlivými složkami a také jaký má toto hospodaření vliv na výnosnost a likviditu.

Nejčastěji se sleduje:

- obrat zásob,
- obrat pohledávek,
- obrat stálých aktiv, především dlouhodobého majetku.

Obrat zásob

Rychlost obratu zásob je definován jako poměr tržeb a průměrného stavu zásob.

$$\text{Rychlost obratu zásob} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Zásoby}} \quad 13 \quad (13)$$

Výsledkem je číslo, které udává počet obrátek, tj. kolikrát se přemění zásoby v ostatní formy oběžného majetku až do fáze prodeje hotových výrobků a opětovného nákupu zásob. Čím kratší doba uplyne mezi pořízením zásob a prodejem, tím větší je hodnota tohoto

¹² VALACH, J. a kol. *Finanční řízení podniku*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 1999. 324 s. ISBN 80-86119-21-1.

¹³ RŮŽIČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 118 s. ISBN 978-80-247-1386-1.

ukazatele. Nízký počet obrátek představuje nebezpečí platební neschopnosti a může být důsledkem špatné nákupní politiky, nahromaděním nepotřebných nebo neprodejných zásob.

Doba obratu zásob je poměrem počtu dní v roce a obratovostí zásob.

$$Doba\ obratu\ zásob = \frac{365}{Obratovost\ zásob} \quad 14 \quad (14)$$

Tento ukazatel udává, jak dlouho jsou oběžná aktiva vázána ve formě zásob, neboli kolik dní trvá jedna obrátka. Obecně platí, čím je vyšší obratovost a kratší doba obratu zásob, tím lépe. Avšak do takové míry, aby byla zajištěna plynulost výroby a dostatečná zásoba hotových výrobků, aby mohl podnik reagovat na poptávku. Musí tedy existovat vztah mezi rychlostí obratu zásob a optimální velikostí zásob. Optimalizace zásob je však samostatnou součástí krátkodobého řízení podnikových financí.

Obrat pohledávek

Rychlost obratu pohledávek je všeobecně stanovena jako poměr tržeb a průměrného stavu pohledávek.

$$Rychlost\ obratu\ pohledávek = \frac{Tržy}{Pohledávky} \quad 15 \quad (15)$$

Ukazatel udává, jak rychle se pohledávky přemění na peněžní prostředky.

Doba obratu pohledávek se vypočítá jako poměr počtu dní v roce a obratovostí pohledávek.

$$Doba\ obratu\ pohledávek = \frac{365}{Obratovost\ pohledávek} \quad 16 \quad (16)$$

Tento ukazatel vypovídá o tom, jak dlouho je majetek podniku vázán ve formě pohledávek a za jak dlouho jsou pohledávky v průměru splaceny. Doporučována hodnota je běžná doba splatnosti faktur, neboť většina expedovaného zboží je fakturována a každá faktura má svou dobu splatnosti.

---

¹⁴⁻¹⁶ RŮŽIČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 118 s. ISBN 978-80-247-1386-1.

Obrat dlouhodobého majetku

Ukazatel **obratovosti dlouhodobého hmotného majetku** ukazuje intenzitu a efektivnost využívání zejména budov, strojů a zařízení. Je vyjadřován jako poměr tržeb k dlouhodobému hmotnému majetku.

$$\text{Obratovost DHM} = \frac{\text{Tržby}}{\text{DHM v ZC}} \quad 17 \quad (17)$$

DHM v ZC = dlouhodobý hmotný majetek v zůstatkových cenách.

2.10 Souhrnné indexy hodnocení

Podstatou finanční analýzy je snaha o kontinuální vyhodnocování finančního zdraví firmy z pohledu finanční minulosti i z pohledu předpovídání budoucnosti a cílem je určit, zda je firma schopna přežít či ne. Vzhledem k tomu, že pro toto zjištění je nutno vypočítat velké množství poměrových ukazatelů vznikly tzv. souhrnné indexy hodnocení, které soustřeďují silné a slabé stránky firmy. Jejich cílem je vyjádřit souhrnnou charakteristiku celkové finančně ekonomické situace a výkonnosti podniku pomocí jednoho čísla. Ovšem jejich vypovídací schopnost je nižší a vhodné jsou jen pro rychlé a globální srovnání řady podniků a také mohou sloužit jako orientační podklad pro další hodnocení.

Techniky vytváření soustav ukazatelů se dělí:

1. *Soustavy hierarchicky uspořádaných ukazatelů* – existuje u nich matematická provázanost, např. pyramidové soustavy, jejichž podstatou je stále podrobnější rozklad ukazatele.
2. *Účelově vybrané skupiny ukazatelů* – cílem je kvalitně diagnostikovat finanční situaci firmy a předpovědět její další vývoj na základě jednočíselné charakteristiky. Tato skupina se rozděluje na dvě skupiny. První skupinou jsou tzv. **bankrotní modely**, které odpovídají na otázku, zda je podnik do určité doby zbankrotuje a patří sem *Altmanovo Z-skóre*, *Tafflerův model* a *model „IN“ Index důvěryhodnosti*. Druhá skupina zahrnuje **bonitní modely**, které se snaží bodovým ohodnocením stanovit bonitu hodnoceného podniku a určit zda

---

¹⁷ GRÜNWALD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: VŠE, 2004. 180 s. ISBN 80-245-0684-X.

je podniky dobrý nebo špatný. Do této skupiny patří např. *Tamariho model*, *Kralickýv Quicktest* apod.

2.11 Bankrotní modely

Jsou to soustavy několika poměrových ukazatelů, kterým jsou přiřazeny váhy, a jejich vážený součet dává skóre, podle kterého se usuzuje, zda je zkoumaný podnik náchylný k finančnímu úpadku, nebo je bankrot nepravděpodobný. Může také nastat situace, že podnik skóre se nachází v *šedé zóně*, tj. v intervalu, kde nelze jednoznačně rozhodnout o pravděpodobnosti bankrotu.

V této části se budeme blíže zabývat dvěma bankrotními modely a to Altmanovým modelem neboli Altmanovo Z-skóre a Indexem důvěryhodnosti „IN“.

2.11.1 Altmanův model

Altmanův model vychází z propočtu indexů celkového hodnocení. Výpočet tohoto modelu je poměrně jednoduchý, proto se stal mimořádně oblíbený v podmínkách České republiky. Výpočet je stanoven jako součet hodnot pěti běžných poměrových ukazatelů, jimž je přiřazena různá váha, kde největší váhu má rentabilita celkového kapitálu.

Záměrem modelu bylo zjistit, jak odlišit bankrotující firmy od těch, u nichž je pravděpodobnost bankrotu minimální. K předpovědi podnikatelského rizika použil Altman diskriminační metodu, což je přímá statistická metoda spočívající v třídění pozorovaných objektů do dvou nebo více definovaných skupin podle určitých charakteristik. Na základě této metody určil váhu jednotlivých poměrových ukazatelů, jež jsou zahrnuty do tohoto modelu jako proměnné. Následující vzorce a proměnné jsou čerpány z literatury: RŮŽIČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 118 s. ISBN 978-80-247-1386-1.

Altmanův model pro společnosti, které patří do skupiny firem veřejně obchodovatelných na burze, je vyjádřen rovnicí:

$$Z = 1,2 X_1 + 1,4 X_2 + 3,3 X_3 + 0,6 X_4 + 1 X_5 \quad (18)$$

X_1 = čistý pracovní kapitál / aktiva celkem
 X_2 = zisk po zdanění / aktiva
 X_3 = zisk před úroky a zdaněním / aktiva celkem
 X_4 = tržní hodnota ZJ / celkové závazky
 X_5 = tržby / aktiva celkem

Výsledek je možno interpretovat podle toho, do jakého intervalu jej můžeme zařadit. Obecně se dá říci, že čím je výsledek vyšší, tím je podnik zdravější.

$Z \geq 2,99$	finanční situace je uspokojivá,
$1,81 \leq Z \leq 2,98$	šedá zóna, firmu nelze jednoznačně označit za úspěšnou ani jako firmu s problémy,
$Z \leq 1,81$	poměrně výrazné finanční problémy a také možnost bankrotu.

Pokud společnost není veřejně obchodovatelná na burze, Altmanův index má podobný tvar jako index předchozí, liší se pouze částečně. Odlišnost spočívá v hodnotách vah jednotlivých poměrových ukazatelů a v proměnné X_4 .

$$Z = 0,717 X_1 + 0,847 X_2 + 3,107 X_3 + 0,420 X_4 + 0,998 X_5 \quad (19)$$

X_4 = základní kapitál / celkové závazky

Interpretace výsledků se oproti předchozímu modelu liší, protože hraniční hodnoty jsou posunuty o něco níže.

$Z \leq 1,2$	pásmo bankrotu,
$1,2 \leq Z \leq 2,9$	pásmo šedé zóny,
$Z \geq 2,9$	pásmo prosperity.

Altmanův model se řadí mezi techniky jednoduché finanční analýzy. Kromě funkce predikce finanční tísně, lze Altmanův model považovat za možnost rozvíjení běžně užívané poměrové finanční analýzy a je také považován za nejlepší a nejefektivnější prostředek k odhalení nepřiměřených úvěrových rizik. Proto je vhodným dodatkem finanční analýzy.

2.11.2 Model „IN“ Index důvěryhodnosti

Tento model byl zpracován manžely Neumaierovými a jeho snahou je vyhodnotit finanční zdraví českých firem v českém prostředí.

Model IN je vyjádřen rovnicí, v níž jsou zařazeny poměrové ukazatele zadluženosti, rentability, likvidity a aktivity. Každému z těchto ukazatelů je pak přiřazena váha, která je váženým průměrem hodnot tohoto ukazatele v odvětví, proto tento model mnohem více než model Altmanův přihlíží ke specifickým jednotlivých odvětví.

Rovnice IN indexu:

$$IN = V_1 * \frac{A}{CZ} + V_2 * \frac{EBIT}{U} + V_3 * \frac{EBIT}{A} + V_4 * \frac{T}{A} + V_5 * \frac{OA}{KZ + KBU} \quad (20)$$

A	aktiva celkem
CZ	cizí zdroje
EBIT	hospodářský výsledek před úroky a zdaněním
U	nákladové úroky
T	tržby
OA	oběžná aktiva
KZ	krátkodobé závazky
KBU	krátkodobé bankovní úvěry

Proměnné V_1 až V_5 v rovnici jsou váhy podobně jako v Altmanově modelu. Rozdílem je velikost těchto proměnných, která se liší podle odvětví ekonomiky. Výjimkou jsou koeficienty V_2 a V_5 , která jsou pro všechna odvětví totožné.

Kritéria hodnocení indexu IN:

$IN \geq 2$	podnik s dobrým finančním zdravím, schopnost bezproblémově platit Závazky,
$1 \leq IN \leq 2$	podnik s potencionálními finančními problémy, jsou rizikové a mohly by se dostat do potíží s placením závazků,
$IN \leq 1$	podnik finančně neduživý, pravděpodobně se ocitne v existenčních problémech.

2.12 Regresní a korelační analýza

Tento typ analýzy patří k vyšším metodám finanční analýzy, která využívá matematicko-statistické nástroje. Hlavním cílem regresní a korelační analýzy je přispět k poznání příčinných vztahů mezi statistickými znaky. Jde o hledání, zkoumání a hodnocení souvislostí mezi dvěma a více statistickými znaky.

V ekonomii se regresní analýza nejvíce rozšířila při analýze a prognózování spotřeby a poptávky. Konstruovaly se různé regresní modely, které sloužily k odhadu střední (průměrné) spotřeby či poptávky domácností s různým příjmem, s různým počtem členů, s různým počtem dětí apod.

Úkolem regresní a korelační analýzy je matematický popis systematických okolností, které provázejí statistické závislosti. Může se jednat o zobrazení průběhu podmíněných průměrů vysvětlované proměnné v důsledku systematických změn hodnot. Častěji je však snahou analýzy nalézt „idealizující“ matematickou funkci tak, aby co nejlépe vyjadřovala charakter závislosti a co nejvěrněji zobrazovala průběh změn podmíněných průměrů závisle proměnné. Tato hypotetická funkce se nazývá regresní funkce. Cílem regresní analýzy je pak co nejlepší přiblížení empirické (vypočítané) regresní funkce k hypotetické regresní funkci.

Při určování regresních funkcí je nutné zvolit typ funkce, která bude nejlépe vyhovovat dané závislosti. Toto je nejdůležitějším úkolem celé regresní analýzy, protože na správnosti volby závisí úspěch prováděných regresních odhadů. Základem při rozhodování o vhodném typu regresní funkce by měla být věcně ekonomická kritéria. Není-li možné tyto kritéria jednoznačně určit, používá se empirického (induktivního) způsobu volby. Rozlišujeme mezi teoretickou (hypotetickou) regresní funkcí, která je nepozorovatelná a mezi empirickou (výběrovou) regresní funkcí, která je vypočítaná na základě empirických údajů. Označíme-li teoretickou regresní funkci jako η , pak pro každé konkrétní pozorování bude platit rovnice

$$y_i = \eta_i + \varepsilon_i \quad (21)$$

kde y_i je i -tá hodnota vysvětlované proměnné y , η_i je i -tá hodnota teoretické regresní funkce a ε_i je odchylka y_i od η_i . První složka modelu je deterministickou a druhá pak náhodnou složkou.¹⁸

---

¹⁸HINDLS, R.; HRONOVÁ, S.; SEGER, J.; FISCHER, J. *Statistika pro ekonomy*. 8.vyd. Praha: Professional Publishing. 2007. 415 str. ISBN 978-80-86946-43-6.

Regresní funkce se dají rozdělit na lineární a nelineární modely. Lineárními regresními funkcemi jsou: regrese přímková, parabolická, polynomická, hyperbolická a logaritmická. Mezi nelineární modely řadíme např. exponenciální regresi.

Nejjednodušším a nejčastěji používaným typem regresní funkce je přímková regrese s následující rovnicí.

$$\eta = \beta_0 + \beta_1 x \quad (22)$$

kde β_0 a β_1 jsou neznámé parametry a x je hodnota nezávisle proměnné.

K odhadům hodnot parametrů se používá metoda nejmenších čtverců, která je založena na minimalizaci součtu čtvercových odchylek empirických hodnot y_i od hodnot teoretických η_i .

Dalším důležitým úkolem regresní a korelační analýzy je posoudit kvalitu regresní funkce a zjistit intenzitu (sílu, těsnost) závislosti. Míru této závislosti měří koeficient korelace (r). Může nabývat hodnot v intervalu $\langle -1; 1 \rangle$. Jestliže je koeficient korelace roven $+1$, existuje mezi proměnnými funkční přímá lineární závislost. Při hodnotě -1 existuje nepřímá funkční lineární závislost. Pokud nabude hodnoty 0 , znamená to lineární nezávislost proměnných. Čím více se tedy blíží koeficient v absolutní hodnotě jedné, tím považujeme danou závislost za silnější, a čím se blíží nule, tím je volnější. Koeficient korelace dvou proměnných (x, y) je možno vyjádřit v tomto tvaru:

$$r_{yx} = r_{xy} = \frac{s_{xy}}{\sqrt{s_x^2 s_y^2}} \quad \text{nebo} \quad r_{yx} = \frac{n \sum x_i y_i - \sum x_i \sum y_i}{\sqrt{\left\{ n \sum x_i^2 - \left(\sum x_i \right)^2 \right\} \left\{ n \sum y_i^2 - \left(\sum y_i \right)^2 \right\}}} \quad (23)$$

Je-li $r > 0$, proměnná y roste s rostoucí proměnnou x , je-li $r < 0$, proměnná y s rostoucím x klesá.

---

¹⁹ HINDLS, R.; HRONOVÁ, S.; SEGER, J.; FISCHER, J. *Statistika pro ekonomy*. 8.vyd. Praha: Professional Publishing. 2007. 415 str. ISBN 978-80-86946-43-6.

2.13 Shrnutí

Kapitola teoreticko-metodologická popisuje, co to finanční analýza je a jaký je její účel a cíl. Také objasňuje, jak se dají její poznatky využívat pro řízení společnosti a proč je pro každou společnost životně důležité její pravidelné provádění a zkoumání jejich výsledků. Pomocí grafického znázornění v kapitole uživatelé finanční analýzy je přehledně zobrazeno, jaké důležité informace zkoumají jednotliví uživatelé. Dále jsou pak charakterizovány jednotlivé zdroje, ze kterých analytici čerpají při jejím sestavování.

Po charakteristice základních předpokladů, souvislostí a východisek analýzy jsou rozebrány jednotlivé metody, kterých finanční analýza využívá a které také budou použity v analytické části této práce. Jedná se o elementární metody, které se dále člení na stavové, rozdílové, poměrové a souhrnné ukazatele. V jednotlivých částech, které jsou nazvány podle typu analýzy, jsou podrobně charakterizovány ukazatele, které se pro daný typ analýzy využívají. V části analýza stavových ukazatelů je rozebrána horizontální a vertikální analýza a jako zástupce analýzy rozdílových ukazatelů je uveden čistý pracovní kapitál. Z poměrových ukazatelů jsou podrobně charakterizovány ukazatele likvidity, rentability, zadluženosti a aktivity, včetně potřebných vzorců pro jejich výpočet. V rámci souhrnných ukazatelů jsou popsány bankrotní modely, podrobně je popsán Altmanův model a Index důvěryhodnosti IN.

Poslední kapitola teoreticko-metodologické části se zabývá regresní a korelační analýzou, která používá matematicko-statistické nástroje a patří k vyšším metodám finanční analýzy zkoumající závislosti mezi statistickými znaky.

3 Představení zkoumané společnosti

3.1 Základní údaje

Obchodní jméno:	Slévárny Třinec, a.s.
Sídlo:	Slévárny Třinec, a.s. Průmyslová 1001 739 65 Třinec – Staré Město
Identifikační číslo:	25830716
Právní forma:	akciová společnost
Rozhodující předmět činnosti:	slévárenství
Den zápisu do obchodního rejstříku:	16. 2. 1999
Základní kapitál:	550 000 000 Kč
Podíl na základním kapitálu:	100% podíl Třinecké železářny, a.s.

Akcie: 100 ks kmenové akcie na jméno ve jmenovité hodnotě 10 000 Kč,
399 ks kmenové akcie na jméno ve jmenovité hodnotě 1 000 000 Kč,
15 ks kmenové akcie na jméno ve jmenovité hodnotě 10 000 000 Kč

Společnost zahájila svou činnost k 31. 3. 1999.

Slévárny Třinec, a.s. jsou součástí konsolidačního celku
TŘINECKÉ ŽELEZÁŘNY, a.s.

Základní řídicí orgány společnosti:	Valná hromada Dozorčí rada Představenstvo Ředitel s managementem
--	---

3.2 Historie sléváren v Třinci

Slévárnictví v Třinci má dlouholetou tradici. Když Těšínská komora hledala místo pro založení dalších železáren ve Slezsku, vybrala si malou bezejmennou vesničku na řece Olši, kde byla 1. 4. 1839 uvedena do provozu dřevouhelná vysoká pec. Měřila dvanáct metrů a dávala týdně cca 15 t surového železa. Díky výborným vlastnostem zdejšího surového železa z místních rud zde byla v roce 1842 postavena slévárna, tzv. Walcherova huť. Původním výrobním sortimentem byly kamna, plotny pro pece, lité nádoby, stavební litina, náhrobní kříže, náhrobky, později také kanalizační litina, žlaby, brzdové špalíky, v menším množství odlitky pro strojírenství a umělecké odlitky. Tyto výrobky si získaly dobrou pověst (v roce 1845 byly vyznamenány zlatou medailí na Průmyslové výstavě ve Vídni) a do konce století si našly cestu na trhy v celém tehdejší Rakousko-Uhersku.²⁰

Koncem roku 1905 prodal Bedřich Hasburský veškeré své báňské a hutní závody Pozemkovému úvěrnímu ústavu ve Vídni. Byla založena Rakouská báňská a hutní společnost, jejímž největším a nejvýznamnějším závodem byly Třinecké železářny. V roce 1906 byla do provozu uvedena nová slévárna masivních odlitků vybavena dvěma kuplovny a dvěma plamennými pecemi, hlavně pro výrobu válců. Kromě velké a malé slévárny šedé litiny byla v Třinci i slévárna oceli organizačně začleněna do oceláren. Skládala se z odlévárny, formovny, čistírny odlitků a žíhacích pecí. Odlévaly se v ní hlavně vagónové osy, kola a válce. Ocelárna byla v Třinci zřízena až koncem sedmdesátých let 19. století (1878), což byl důsledek koncentrace prvovýroby v železárnách Těšínské komory.²¹

Postupem času musely být obě slévárny šedé litiny zrušeny v souvislosti s výstavbou vysoké pece VI a ocelárny III. Byly nahrazeny novou slévárnou velkých odlitků o roční kapacitě 54000 tun. Stavba byla částečně uvedena do provozu v roce 1951, avšak roku 1952 byla další výstavba přerušena. Na počátku šedesátých let byla prodloužena hala válců a o pět let později byla slévárna dokončena. Provoz má tři samostatná střediska: kokily, válce, odlitky. V hale válců je kuplovna bez předpecí a plamenná pec o obsahu 30 tun. Vyrábějí se zde tvrzené válce o váze 0,8 - 10 tun a polotvrzené válce o váze 12 - 17 tun. Kokily a odlitky se vyrábějí v samostatných paralelních halách. Kov pro obě výrobní střediska se dodává ze tří kuploven bez předpecí. Kuplovny se zásobují ze šrotiště, které je podél západní strany

---

^{20, 21} Interní materiály společnosti

slévárny a je vybaveno beranidlem a třemi jeřáby o nosnosti 10 tun. Pro sušení forem byly postaveny tři sušící komory.²²

V roce 1967 byla výstavba slévárny dokončena v rozsahu původního projektu. Byla prodloužena hala kokil a ručních odlitků, postavena příčná expediční hala a nové pískové hospodářství. Provoz byl vybaven kompletním vnitřním zařízením (pískomety, formovací stroji, vytrřasacími rošty, vodním tryskačem aj.). Ve slévárně kokil bylo instalováno zařízení pro odběr tekutého surového železa, kterého se používá k odlévání kokil, což přináší značné úspory na nákladech.²³

Slévárna šedé litiny II byla uvedena do provozu v roce 1947. Skládá se ze dvou výrobních hal s osmi jeřáby. Kov pro odlitky se taví ve dvou kupolových pecích a třech šestitunových indukčních pecích. Slévárna má k dispozici pískovnu a rozvoz písku.

Slévárna oceli I vznikla v letech 1925 a 1926. Po osvobození se do ní neinvestovalo a její provoz byl koncem roku 1967 zastaven.

Slévárna oceli II byla postavena za druhé světové války a sloužila k válečné výrobě. Po rekonstrukci se skládala ze dvou výrobních hal vybavených šesti jeřáby. Vyráběla drobné odlitky, pro jejichž odlévání odebírala tekutou ocel z elektrických pecí elektroocelárny IV.

Modelárna a sklad modelů. Staré objekty těchto provozoven musely být zrušeny v souvislosti s výstavbou vysoké pece VI a ocelárny III. Plánovaná výstavba náhradních objektů nebyla schválena, a proto byla modelárna umístěna v upravených objektech pily Fišer v Lyžbicích, kterou závod převzal do své správy. Modely tak byly umístěny v několika objektech mimo závod a kovomodelárna byla zřízena adaptací prostor na území sléváren.²⁴

V kontextu politických a ekonomických změn došlo k prudkému poklesu potřeb odlitků v celém Československu. A proto bylo nutné slévárny přeměnit z typické hutní obslužné slévárny na ryze komerční. Dne 21. 3. 1991 vznikla akciová společnost Třinecké železářny, která měla divizní uspořádání. Slévárny se staly jednou z divizí, prošly restrukturalizací a 31. 3. 1999 se staly akciovou společností Slévárny Třinec.

---

²²⁻²⁴ DUCHOŇ, Č. a kol. *Z dějin Třineckých železáren*. Praha: Práce, 1970. s. 360. ISBN 24-062-70.

3.3 Současný vývoj

Slévárny Třinec, a.s. patří mezi přední slévárenské společnosti na českém a také evropském trhu. Slévárny jsou dceřinou společností Třineckých železáren, které patří do skupiny Moravia steel. Společnost se člení na slévárnu oceli a slévárny šedých litin.

Při porovnání dosažených výsledků výroby odlitků ve Slévárnách Třinec, a.s. s výrobou odlitků v ČR vyplývá, že výroba odlitků ve Slévárnách Třinec kopíruje vývoj slévárenství ČR. Podíl výroby Sléváren Třinec u odlitků z oceli se pohybuje v rozmezí 5 – 7 %. Podíl výroby odlitků ze šedé a tvárné litiny se pohyboval kolem 8 – 11 %. V roce 2008 slévárny zaujímali více, než 8% podíl na výrobě odlitků v ČR což je stále řadí mezi přední producenty odlitků v ČR.²⁵

Nejvýznamnější investiční akcí v historii společnosti Slévárny Třinec, a.s. byla v roce 2007 modernizace slévárny litin. Tato investiční akce přišla společnost zhruba na 230 milionů korun. Investice zahrnovala výstavbu automatické formovací linky, nové části elektrotavírny vybavené indukčními kelímkovými pecemi, nové přípravny formovacích hmot s velmi výkonným mísičem a průběžný tryskač odlitků. Tato modernizace byla zahájena v červnu 2006 a v plně ekologickém provozu vzniklo zatím 56 nových pracovních míst. Sortimentem jsou náročné odlitky určené pro automobilový a traktorový průmysl, dále odlitky pro průmysl strojírenský, elektrotechnický, zemědělský, železniční dopravu a další.

Rok 2006 byl nejúspěšnějším rokem za posledních 10 let. Slévárny Třinec v roce 2006 vyprodukovaly nejvíce slévárenských výrobků od roku 1995 a to téměř 49 tisíc tun odlitků, což je meziroční nárůst o 13 procent. Růst produkce se projevil také na tržbách, které v roce 2006 dosáhly rekordních 1,147 miliardy korun, a meziroční nárůst tímto činil 54 milionů korun. Přidaná hodnota dosáhla 278 milionů korun. Ovšem hospodářský výsledek byl v porovnání s rokem předchozím o 6 mil. korun nižší, a to 13 milionů korun. Důvodem poklesu profitu bylo zejména prudké posilování české měny vůči EURu v průběhu roku 2006, protože téměř 60 % produkce směřovalo do evropských zemí. Také v roce 2008 vývoj české měny negativně ovlivňoval hospodářský výsledek, kdy posilující koruna lámala rekordy a v polovině července 2008 klesla pod hladinu 23 korun za EUR. V tomto roce byl také zaznamenán vysoký růst cen surovin a legur. Konec roku 2008 byl navíc poznamenán

---

²⁵ Interní materiály společnosti.

počátkem celosvětové recese, díky čemuž se začalo šetřit a zákazníci stornovali zakázky, posouvali termíny a očekávaly se také platební problémy v celém hutnictví. V souvislosti s těmito událostmi došlo ve Slévárnách Třinec, a.s. k propadu hospodářského výsledku o více než 9 mil. korun oproti předchozímu roku.²⁶

Rok 2009, který se vyznačoval trváním ekonomické krize, byl pro společnost Slévárny Třinec, a.s. velmi obtížný a kritický. Společnost se musela potýkat s prudkým pádem zakázek. Pokles oproti loňskému roku byl téměř o 50 %, díky čemuž se tržby snížily meziročně o cca 0,5 miliardy Kč. Tento rok byl také ve znamení úsporných opatření. Došlo k minimalizaci investic, snížení objemu zásob a zhoršení platební morálky firem. Pohledávky po splatnosti činily cca 50 mil. Kč, což zhoršovalo platební schopnost společnosti. K poklesu zisku v tomto i v předchozím období přispěl také zvýšený stav odpisů, cca 23 mil. Kč, z důvodu investice do automatické formovací linky. Na konci roku se proto společnost dostala do ztráty, která činila necelých 32 mil. Kč. Omezil se v tomto roce také export, který se oproti roku 2008 snížil o 15 %. Nejvíce se vyváželo do Německa (16,3 % z celkového obratu), dále pak do Itálie (8,2 %), Polska (4 %), Švédska (1,7 %) a Belgie (1,5 %).²⁷

K nejvýznamnějším odběratelům uplynulých let dle výšky obratu jsou: Strojírny Třinec, a.s., Třinecké železářny, a.s., ABS-Liberec, s.r.o., SWT GUSS GmbH (Německo), Officina Meccanica Roselli (Itálie), DT – Prostějov, Nuova Soteco (Itálie), Celsa „Huta Ostrowiec“, Vítkovice Gearworks a mnoho dalších. Stěžejním dodavatelem společnosti jsou Třinecké železářny, a.s., které dodávají důležité suroviny a tekuté kovy a také jsou poskytovatelem služeb (mechanické a chemické zkoušky sortimentu ve zkušebnách, telekomunikace, a jiné obslužné procesy, které zajišťují chod Sléváren Třinec). Dalším důležitým dodavatelem je Energetika Třinec, a.s., D5, a.s., Moravia Steel a.s., Strojírny Třinec a.s., Promet Czech s.r.o., Techservice, s.r.o. aj.

Vývoj společnosti Slévárny Třinec, a.s., ale i slévárenství je v následujících letech nejistý. Vše se odvíjí od toho, jak dlouho se bude ještě česká a také světová ekonomika potýkat s krizí. Hlavním předpokladem růstu je zlepšení ekonomické situace v eurozóně a také růst objemu zakázek na domácích i zahraničních trzích.

---

^{26,27} Interní materiály společnosti.

3.4 Předmět činnosti

Svůj výrobní program uskutečňují Slévárny Třinec, a.s. ve dvou slévárenských provozech.

Ve **slévárně oceli** se vyrábějí odlitky ručním formováním od 50 do 6000 kg a strojním formováním od 5 do 300 kg. Tyto odlitky jsou vyráběny v široké škále více než 100 druhů odlévaných materiálů od uhlíkatých přes středně až k vysoce-legovaným ocelím. Například:

- srdcovky výhybek, odklopné čepy a podkladnice (železniční doprava),
- řetězová kola (lodní doprava),
- zuby rypadel, desky pásů (stavební stroje),
- drticí kužely a kladiva, články dopravníků rypadel povrchových dolů, otěruvzdorné desky z manganové oceli (úprava a dobývání surovin),
- náhradní díly pro důlní a hutní průmysl, jako např. hřeblo důlních dopravníků, struskové pánve, válce pro válcovny apod.

Ve **slévárně litiny** se vyrábějí odlitky ze šedé a tvárné litiny ručním formováním od 30 do 35 000 kg a od 5 do 150 kg strojně. Hlavním výrobním sortimentem ručně formovaných odlitků je široká paleta protizávaží pro stavební stroje a vysokozdvizné vozíky s hmotností do 15 000 kg. Dále se zde vyrábějí:

- válce pro válcovny ze šedé, tvárné a legované litiny do hmotnosti 25 000 kg,
- ocelářenské kokily, licí desky a licí příslušenství,
- chladnice pro vysoké pece,
- raznice lisů pro automobilový průmysl,
- odlitky ze šedé a tvárné litiny pro strojírenství,
- odlitky převodových skříní,
- odlitky pro zemědělské stroje, pro polygrafický průmysl,
- různé typy menších závaží,
- odlitky pro dopravu,
- roštnice pro aglomerace,
- náhradní díly hutních a důlních zařízení.

Středisko neželezných kovů vyrábí ručním formováním hlavně výfučny pro vysoké pece a polotovary náhradních dílů pro hutnictví - pouzdra, tyče z bronzu.

Samozřejmostí je výroba, opravy a úpravy modelových zařízení. Také se v podniku provádějí zkoušky (atesty o chemickém složení, atesty mechanických vlastností, nedestruktivní zkoušky) a vystavují doklady o kvalitě materiálu.

Slévárny Třinec, a.s. jsou držitelem systémového certifikátu dle EN ISO 9001 i certifikátu dle EN ISO 14001, zabývajícím se vztahem k životnímu prostředí. Vlastní také výrobní certifikáty udělené organizacemi jako Lloyd's Register, BUREAU VERITAS, DET NORSKE VERITAS, TÜV NORD a další, které dávají záruku, že technické a užité parametry vyráběných odlitků splňují nároky stanovené specifickými normami nebo podmínkami.

3.5 Firemní kultura

Posláním společnosti je být spolehlivým partnerem zákazníků pro dodávky odlitků v hutnictví, pro stavební stroje, těžbu a zpracování nerostných surovin, strojírenství, automobilový průmysl a ostatním významným segmentům trhu s odlitky.

Vizi společnosti vystihuje motto: „Moderně s letitou tradicí“.

Firemní kultura je definována následujícími tezemi:

1. orientace na zákazníka - posedlost zákazníkem,
2. předvídavost a inovace,
3. podnikatelský duch, akční orientace,
4. otevřenost změnám, flexibilita,
5. trvalé zlepšování procesů a výkonů,
6. týmová práce,
7. partnerské a alianční myšlení,
8. důslednost, plnění dohod,
9. sdílení znalostí a zkušeností,
10. kompetentní otevřenost a srozumitelnost v komunikaci,
11. vědomí společné zodpovědnosti za úspěch firmy,
12. trvalé rozvíjení důvěry.

Cílem společnosti Slévárny Třinec, a.s. je přejít v následujících letech na integrovaný systém řízení, tj. sloučit prvky systémů řízení jakosti a environmentálního systému řízení a včlenit do něj systém finančního řízení a řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Organizační struktura společnosti je graficky znázorněna v příloze č. 1. Na tomto schématu je zachyceno členění jednotlivých útvarů podle zařazení do systému řízení jakosti.

V organizační struktuře je uplatněn liniově-štabní model organizace. Organizační útvary jsou uspořádány ve dvou úrovních řízení:

- a. liniové organizační útvary** – zajišťují specializované činnosti výrobně-obslužného charakteru,
- b. štabní organizační útvary** – zajišťují koncepční, metodické, kontrolní a administrativně-správní činnosti, sloužící k podpoře činnosti liniových organizačních útvarů.

Obě úrovně se dále vnitřně člení do dalších hierarchicky uspořádaných organizačních útvarů, které vytvářejí jednotlivé stupně řízení.

4 Analytická část

V rámci analytické části bude provedena analýza stavových, rozdílových a poměrových ukazatelů, a také bankrotních modelů. Na základě poskytnutých výkazů se provede zhodnocení finanční situace společnosti Slévárny Třinec, a.s.

4.1 Analýza stavových ukazatelů

Tato kapitola se zabývá horizontálním a vertikálním rozbořem aktiv a pasiv, zkoumá se jejich skladba a vývoj v čase.

4.1.1 Horizontální analýza

Provedením této analýzy se sleduje vývoj absolutních ukazatelů v čase ve vztahu k minulému účetnímu období a porovnávání jednotlivých položek výkazu se provádí po řádcích. Zkoumáme absolutní rozdíly mezi jednotlivými obdobími, tak také relativní změny vyjádřené v procentech.

Tabulka č.1 Aktiva v tis. Kč

	2005	2006	2007	2008	2009
AKTIVA	679 902	776 708	934 042	975 394	751 830
Dlouhodobý majetek	329 437	343 342	537 141	530 004	476 389
Dlouhodobý nehmotný majetek	98	1 242	844	1 362	920
Dlouhodobý hmotný majetek	329 339	342 100	536 297	528 642	475 469
Oběžná aktiva	349 839	432 532	395 981	444 668	273 368
Zásoby	164 981	166 770	203 168	252 368	164 923
Dlouhodobé pohledávky	5 771	8 708	666	865	3 919
Krátkodobé pohledávky	168 093	207 512	170 022	175 907	97 091
Krátkodobý finanční majetek	10 994	49 542	22 125	15 528	7 435
Časové rozlišení	626	834	920	722	2 073

Zdroj: Interní materiály společnosti

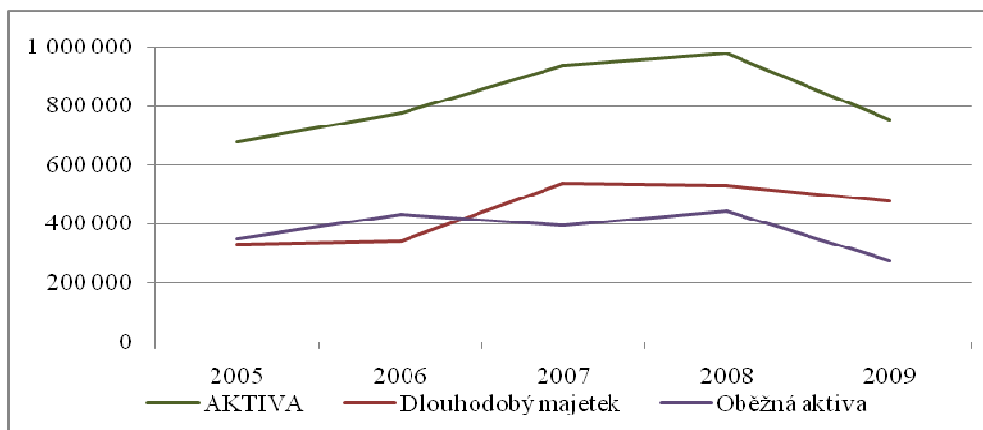
Tabulka č. 2 **Horizontální analýza aktiv**

	2006		2007		2008		2009	
	absolut.	relativ.	absolut.	relativ.	absolut.	relativ.	absolut.	relativ.
AKTIVA	96 806	14,24%	157 334	20,26%	41 352	4,43%	-223 564	-22,92%
Dlouhodobý majetek	13 905	4,22%	193 799	56,44%	-7 137	-1,33%	-53 615	-10,12%
Dlouhodobý nehmotný majetek	1 144	1167,35%	-398	-32,05%	518	61,37%	-442	-32,45%
Dlouhodobý hmotný majetek	12 761	3,87%	194 197	56,77%	-7 655	-1,43%	-53 173	-10,06%
Oběžná aktiva	82 693	23,64%	-36 551	-8,45%	48 687	12,30%	-171 300	-38,52%
Zásoby	1 789	1,08%	36 398	21,83%	49 200	24,22%	-87 445	-34,65%
Dlouhodobé pohledávky	2 937	50,89%	-8 042	-92,35%	199	29,88%	3 054	353,06%
Krátkodobé pohledávky	39 419	23,45%	-37 490	-18,07%	5 885	3,46%	-78 816	-44,81%
Krátkodobý finanční majetek	38 548	350,63%	-27 417	-55,34%	-6 597	-29,82%	-8 093	-52,12%
Časové rozlišení	208	33,23%	86	10,31%	-198	-21,52%	1 351	187,12%

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

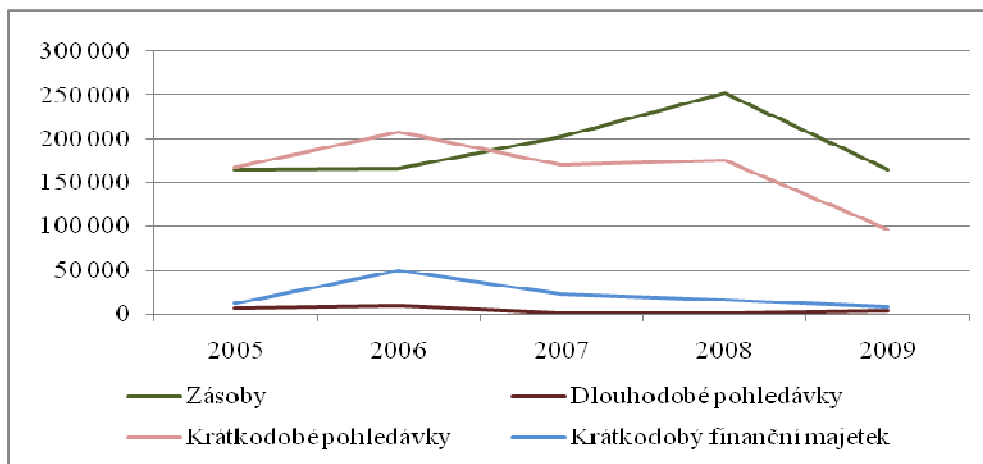
Výše uvedené tabulky ukazují vývoj vybraných položek rozvahy v letech 2005–2009. *Celková aktiva* vykazují až do roku 2008 postupný *nárůst*. Největší změny dosahují v roce 2007, kdy se jejich výše změnila přibližně o 20 %, což v korunách činilo téměř 160 mil. Kč. Tento vysoký růst je způsoben rozsáhlou investicí, která činila asi 230 mil. Kč, to je přibližně pětinasobek běžných ročních investic této firmy. Díky této akci došlo ke zvýšení dlouhodobého majetku o více jak 50 %. Z důvodu hospodářské krize v roce 2009 došlo k výraznému poklesu celkových aktiv, a to cca o 23 %. To je způsobeno poklesem dlouhodobého majetku, jelikož společnost minimalizovala nové investice a také výrazným poklesem oběžných aktiv, které se oproti předchozímu roku snížily o 38,5 %. *Oběžná aktiva* se v letech 2005-2008 vyvíjely velmi *kolísavě*, kdy v jednom roce vykazují růst, a v dalším roce následuje pokles. Tyto změny jsou způsobeny *vysokými* relativními *výkyvy* v položkách *pohledávky* a *krátkodobý finanční majetek*. Pokles stavu pohledávek k 31. 12. 2009 je způsoben prudkým snížením obrátu společnosti asi o 50 % zapříčiněné hospodářskou krizí. Špatný stav krátkodobého finančního majetku je do značné míry ovlivněn zadržováním finančních prostředků odběrateli. Firma eviduje cca 50 mil. Kč po lhůtě splatnosti.

Graf č. 1 Vývoj aktiv

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Graf č. 2 Vývoj oběžných aktiv

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Grafické znázornění také poukazuje na již zmíněné výkyvy v položkách rozvahy za zkoumané období. V grafu č. 1 je hezky vidět pravidelná kolísavost oběžných aktiv, jejichž důvody již byly zmíněny výše. Také je možno si všimnout pozitivního trendu celkových aktiv, kdy až do roku 2008 byl znatelný jejich nárůst. Díky útlumu, který přišel v roce 2009, došlo k obrovskému propadu jak celkových aktiv, tak také většiny jejich složek, což je vidět v obou uvedených grafech.

Jelikož je ve vývoji oběžných aktiv patrná největší kolísavost, je potřeba, aby se společnost zaměřila na ustálení jejich složek. Také by se společnost měla zaměřit na udržení určité hladiny krátkodobého finančního majetku, který se neustále snižuje, a jsou zde také vysoké změny.

V následujících tabulkách a textu bude zachycena horizontální analýza pasiv, která zkoumá změny ve zdrojích krytí majetku.

Tabulka č. 3 Pasiva v tis. Kč

	2005	2006	2007	2008	2009
PASIVA	679 902	776 708	934 042	975 394	751 830
Vlastní kapitál	486 280	551 646	562 586	566 898	534 983
Základní kapitál	500 000	550 000	550 000	550 000	550 000
Výsledek hospodaření z minulých let	-34 965	-16 852	-4 862	8 119	12 209
Výsledek hospodaření běž. účet. obd.	19 068	12 625	13 681	4 312	-31 915
Cizí zdroje	193 435	224 933	371 267	408 224	216 843
Rezervy	11 814	13 396	13 065	11 563	8 318
Dlouhodobé závazky	10 290	-	4 079	3 528	-
Krátkodobé závazky	171 331	199 340	217 702	242 625	102 638
Bankovní úvěry a výpomoci	-	12 197	136 421	150 508	105 887
Časové rozlišení	187	129	189	272	4

Zdroj: Interní materiály společnosti

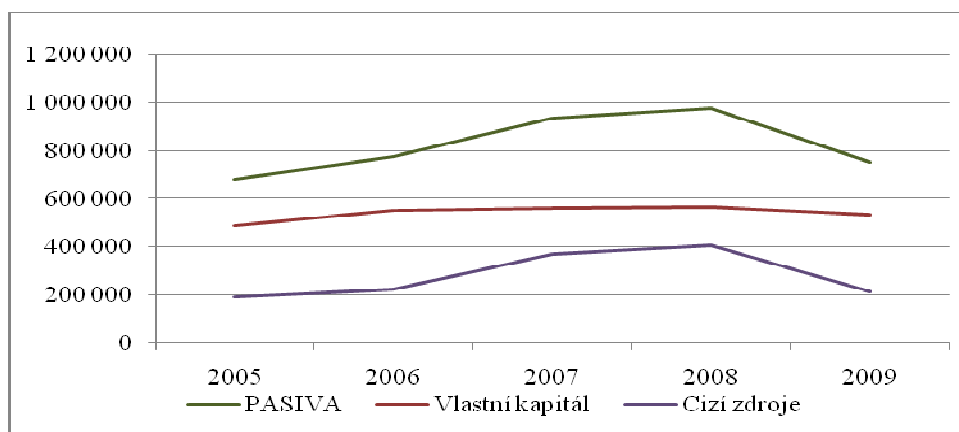
Tabulka č. 4 Horizontální analýza pasiv

	2006		2007		2008		2009	
	absolut.	relativ.	absolut.	relativ.	absolut.	relativ.	absolut.	relativ.
PASIVA	96 806	14,24%	157 334	20,26%	41 352	4,43%	-223 564	-22,92%
Vlastní kapitál	65 366	13,44%	10 940	1,98%	4 312	0,77%	-31 915	-5,63%
Základní kapitál	50 000	10,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Výsledek hospodaření z minulých let	18 113	-51,80%	11 990	-71,15%	12 981	-266,99%	4 090	50,38%
Výsledek hospodaření běž. účet. obd.	-6 443	-33,79%	1 056	8,36%	-9 369	-68,48%	-36 227	-840,14%
Cizí zdroje	31 498	16,28%	146 334	65,06%	36 957	9,95%	-191 381	-46,88%
Rezervy	1 582	13,39%	-331	-2,47%	-1 502	-11,50%	-3 245	-28,06%
Dlouhodobé závazky	-	-	-	-	-551	-13,51%	-	-
Krátkodobé závazky	28 009	16,35%	18 362	9,21%	24 923	11,45%	-139 987	-57,70%
Bankovní úvěry a výpomoci	-	-	124 224	1018,48%	14 087	10,33%	-44 621	-29,65%
Časové rozlišení	-58	-31,02%	60	46,51%	83	43,92%	-268	-98,53%

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Tabulky 3 a 4 informují o stavu a vývoji pasiv ve sledovaném období. Položka *vlastní kapitál* vykazuje poměrně *stabilní vývoj*, což je také patrné v níže uvedeném grafickém znázornění. Jeho trend je pozitivní, ale velikost jeho růstu se snižuje. Toto je způsobeno postupným snižováním dosahovaného zisku v jednotlivých obdobích až do roku 2008, kdy byl jeho pokles o cca 60 % oproti předchozímu roku. Rok 2009 vykazuje nejvyšší změnu výsledku hospodaření běžného účetního období. Vývoj výsledku hospodaření minulých let však vykazuje opačný trend a dochází k jeho postupnému růstu v letech 2008 a 2009. Pro vysvětlení záporných hodnot výsledku hospodaření minulých let v letech 2005–2007 je potřeba uvést, že po vyčlenění Sléváren Třinec, a.s. z Třineckých železáren, a.s. zaznamenávaly ztrátu, kterou bylo potřeba v následujících ziskových obdobích splácet. K vyrovnání této ztráty došlo až v roce 2007. Změny *cizích zdrojů* jsou ovšem *výraznější*. Do roku 2008 je možno pozorovat z údajů v tabulce č. 4 nárůst cizích zdrojů, kdy v roce 2007 se zvýšily dokonce o 65 % oproti předchozímu období. Toto navýšení je způsobeno již zmíněnou investicí do dlouhodobého majetku, která byla pokryta z velké části bankovním úvěrem. Díky útlumu, který přišel v roce 2009, se také výrazně snížily cizí zdroje a to téměř na polovinu předchozího období. Toto výrazné snížení z velké části ovlivnil *pokles krátkodobých závazků*, jelikož již společnost neměla tolik zakázek.

Graf č. 3 Vývoj pasiv

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Také grafické znázornění v grafu č. 3 ukazuje rostoucí trend pasiv a jeho základních položek do roku 2008 a náhlý propad, který po tomto roce následoval. Pouze zobrazení vlastního kapitálu nekopíruje tento trend a vývoj se jeví téměř horizontálně.

Rozbor horizontální analýzy pasiv zaznamenal výrazný nárůst cizích zdrojů v roce 2007, které by mohly být pro společnost rizikové. Dalším problémem je vývoj výsledku hospodaření, který ve sledovaném období značně kolísá. V tomto případě by se Slévárny Třinec, a.s. měly zaměřit na udržení určité hladiny zisku. Toho by mohly docílit zajištěním dlouhodobých zakázek a udržením si stálých zákazníků, aby si zaručily odbyt a růst tržeb.

4.1.2 Vertikální analýza

Analyzuje vnitřní strukturu absolutních ukazatelů. Jde o souměření jednotlivých položek základních účetních výkazů k celkové sumě aktiv či pasiv a tímto se usnadňuje srovnatelnost účetních výkazů s předchozím obdobím.

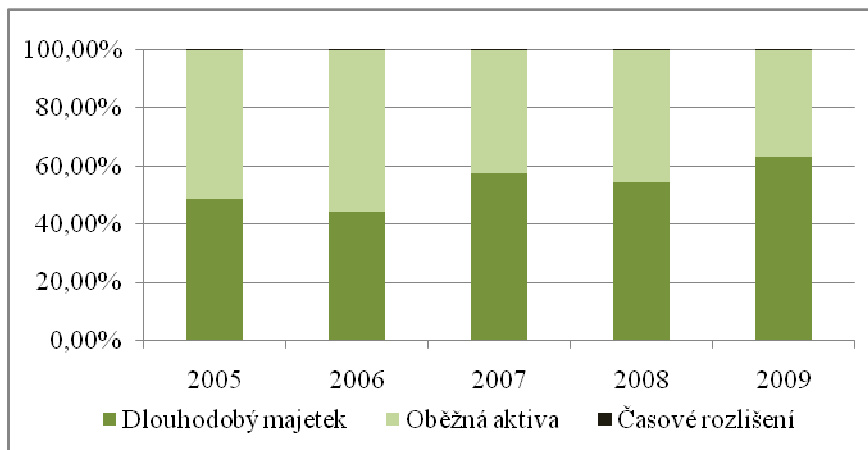
Tabulka č. 5 Vertikální analýza aktiv

	2005	2006	2007	2008	2009
AKTIVA	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Dlouhodobý majetek	48,45%	44,20%	57,51%	54,34%	63,36%
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,01%	0,16%	0,09%	0,14%	0,12%
Dlouhodobý hmotný majetek	48,44%	44,04%	57,42%	54,20%	63,24%
Oběžná aktiva	51,45%	55,69%	42,39%	45,59%	36,36%
Zásoby	24,27%	21,47%	21,75%	25,87%	21,94%
Dlouhodobé pohledávky	0,85%	1,12%	0,07%	0,09%	0,52%
Krátkodobé pohledávky	24,72%	26,72%	18,20%	18,03%	12,91%
Krátkodobý finanční majetek	1,62%	6,38%	2,37%	1,59%	0,99%
Časové rozlišení	0,09%	0,11%	0,10%	0,07%	0,28%

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

V tabulce č. 5 je patrné, jak se podíl dlouhodobého a oběžného majetku za zkoumané období mění. Zatím co v roce 2005 byl podíl dlouhodobého a oběžného majetku na aktivech skoro stejný, v roce 2009 výrazně převyšuje dlouhodobý majetek, jelikož se výše oběžných aktiv snížila téměř o polovinu. Toto bylo způsobeno stagnací výroby a výrazným poklesem zásob a krátkodobých pohledávek. Protože je zkoumaný podnik výrobního typu, tvoří dlouhodobý majetek převážně dlouhodobý hmotný majetek. Dlouhodobý nehmotný majetek zaujímá pouze zanedbatelnou část.

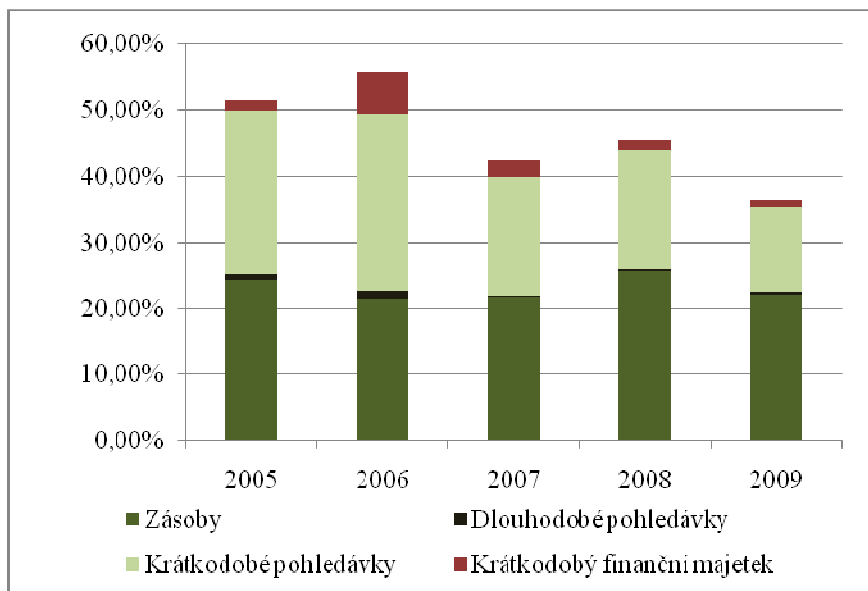
Graf č. 4 Struktura aktiv

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Grafické znázornění sklady aktiv taktéž názorně ukazuje, jak se postupně mění skladba majetku. V roce 2005 tvořila oběžná aktiva větší část aktiv, ale na konci sledovaného období se situace obrátila a větší část tak zaujímal majetek dlouhodobý.

Graf č. 5 Struktura oběžných aktiv

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Ve skladbě oběžných aktiv zaujímají zásoby největší část. Stejně tak mají značný podíl také krátkodobé pohledávky, které se ovšem v průběhu období postupně snižují. Krátkodobý finanční majetek a dlouhodobé pohledávky zaujímají poměrně malou část

oběžných aktiv. V letech 2007 a 2008 je dokonce velikost dlouhodobých pohledávek téměř mizivá.

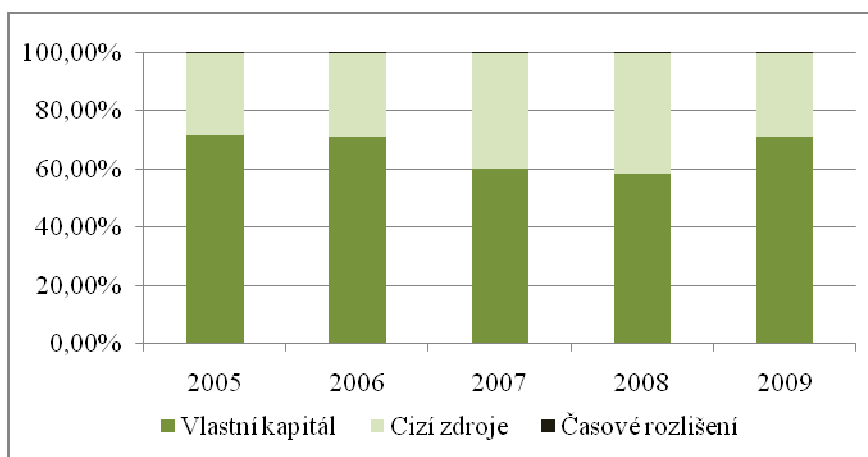
Tabulka č. 6 Vertikální analýza pasiv

	2005	2006	2007	2008	2009
PASIVA	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Vlastní kapitál	71,52%	71,02%	60,23%	58,12%	71,16%
Základní kapitál	73,54%	70,81%	58,88%	56,39%	73,15%
Výsledek hospodaření z minulých let	-5,14%	-2,17%	-0,52%	0,83%	1,62%
Výsledek hospodaření běž. účet. obd.	2,80%	1,63%	1,46%	0,44%	-4,24%
Cizí zdroje	28,45%	28,96%	39,75%	41,85%	28,84%
Rezervy	1,74%	1,72%	1,40%	1,19%	1,11%
Dlouhodobé závazky	1,51%	-	0,44%	0,36%	-
Krátkodobé závazky	25,20%	25,66%	23,31%	24,87%	13,65%
Bankovní úvěry a výpomoci	-	1,57%	14,61%	15,43%	14,08%
Časové rozlišení	0,03%	0,02%	0,02%	0,03%	0,001%

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Analýza skladby pasiv odhaluje, že větší část zaujímá vlastní kapitál. Až na roky 2007 a 2008 je skladba vlastního a cizího kapitálu téměř totožná. Růst cizích zdrojů v těchto letech zapříčinilo čerpání bankovního úvěru a také zvýšení závazků.

Graf č. 6 Struktura pasiv

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Jak již bylo zmíněno u tabulky č. 6, tak také v grafu je vidět, že vlastní kapitál tvoří většinu pasiv. Také je možno pozorovat vyrovnanost této skladby v letech 2005, 2006 a 2009.

Pouze v letech 2007 a 2008 došlo k poklesu vlastních zdrojů, které byly nahrazeny cizím kapitálem.

Vertikální analýza aktiv a pasiv neodhalila výrazné výkyvy ve skladbě majetku a zdrojů krytí, tudíž se jeví jako poměrně stálá. Menší výkyv je pouze v letech 2007 a 2008, kdy došlo v podniku k investici a růstu dlouhodobého majetku.

4.2 Analýza rozdílových ukazatelů

4.2.1 Čistý pracovní kapitál

Je vypočten jako rozdíl mezi celkovými oběžnými aktivy a celkovými krátkodobými závazky a souvisí s financováním oběžného majetku.

Tabulka č. 7 Čistý pracovní kapitál

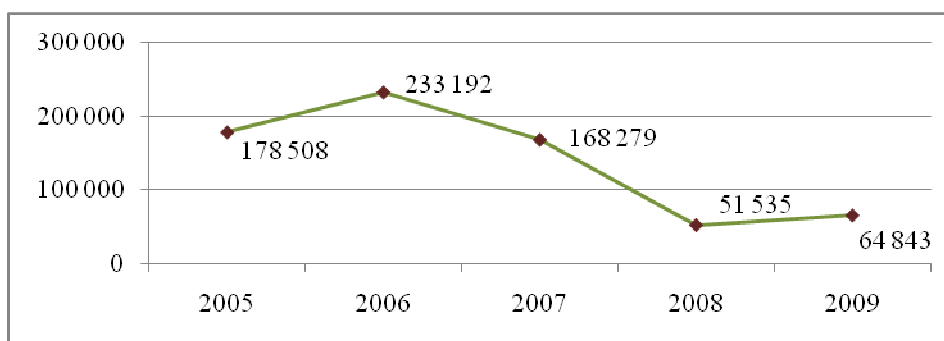
	2005	2006	2007	2008	2009
Oběžná aktiva	349 839	432 532	395 981	444 668	273 368
Krátkodobé závazky	171 331	199 340	217 702	242 625	102 638
Krátkodobé bankovní úvěry	-	-	10 000	150 508	105 887
Čistý pracovní kapitál	178 508	233 192	168 279	51 535	64 843

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Hodnoty ukazatele v jednotlivých letech jsou kladné, což je pro firmu přínosem. Díky tomu je zjevné, že zde existuje přebytek krátkodobých aktiv nad krátkodobými závazky a společnost má volnou část kapitálu, který není vázán na krátkodobé závazky. V letech 2005-2007 měla společnost velmi dobré finanční zázemí, které se ovšem v roce 2008 výrazně snížilo díky nárůstu krátkodobých bankovních úvěrů čerpaných v daném období. Ale jelikož je hodnota v tomto i následujícím roce v kladných hodnotách, má společnost ještě stále rezervu v krátkodobém kapitálu.

Graf č. 7 Čistý pracovní kapitál

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Také grafická podoba čistého pracovního kapitálu poukazuje na výrazný pokles hodnoty v roce 2008, kdy je velmi patrný jeho propad.

Protože je hodnota ukazatele ve sledovaném období poměrně vysoká, doporučením pro společnost by pouze mohlo být, aby nadále udržovala daný stav oběžného majetku a pokusili se snížit krátkodobé závazky, díky čemuž dospěje k lepšímu finančnímu zázemí.

4.3 Analýza poměrových ukazatelů

Tato kapitola je věnována analýze likvidity, rentability, zadluženosti a aktivity.

4.3.1 Analýza likvidity

Likvidita majetku představuje jeho schopnost se rychle a bez velké ztráty hodnoty přeměnit na peněžní hotovost. V analýze likvidity počítáme **běžnou likviditu** (ukazuje nám, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku), **pohotovou likviditu** (ukazatel očištěn o nejméně likvidní část oběžného majetku, kterou jsou zásoby a zahrnuje pouze krátkodobý finanční majetek a krátkodobé pohledávky) a **okamžitou likviditu** (vypovídá o schopnosti podniku krýt své běžné potřeby peněžními prostředky).

Tabulka č. 8 **Ukazatele likvidity**

	Vzorec	Jednotky	2005	2006	2007	2008	2009
Běžná likvidita	$\frac{OA}{KZ}$		2,04	2,17	1,82	1,83	2,66
Pohotovná likvidita	$\frac{OA - Z}{KZ}$		1,08	1,33	0,89	0,79	1,06
Okamžitá likvidita	$\frac{FM}{KZ}$		0,06	0,25	0,10	0,06	0,07

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Tabulka č. 8 dává přehled o vývoji jednotlivých ukazatelů likvidity za zkoumané období. Hodnoty ukazatelů **běžné likvidity** by se měly pohybovat v rozmezí od 1,5 až do 2,5, což by mělo zaručit solventnost podniku a jeho optimální finanční zázemí. Také je však potřeba přihlížet na strukturu oběžného majetku a typ zkoumaného podniku. Slévárny jsou výrobní podnik, ve kterém se nachází mnoho speciálního materiálu, který by v případě nutnosti byl prodejný pouze za zlomek své hodnoty. V letech 2005 – 2008 se hodnota tohoto ukazatele pohybovala v optimálním rozmezí s mírným kolísáním. V roce 2009 se ovšem tento ukazatel vyhoupl až nad pomyslnou optimální hranici na hodnotu 2,66. Je to způsobeno výrazným poklesem krátkodobých závazků, které jsou několikanásobně nižší, než oběžná aktiva podniku. V této situaci je podnik sice solventní, ale má vázáno mnoho finančních prostředků v oběžné formě díky značnému poklesu výroby a zakázek v tomto období.

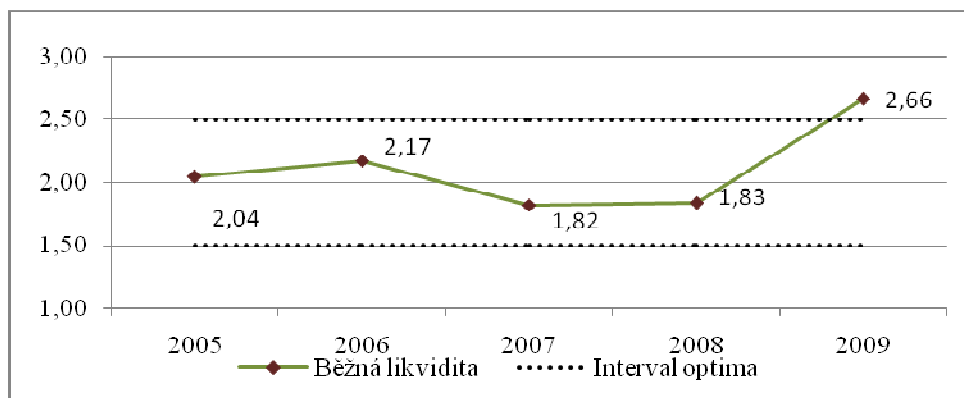
V případě **pohotové likvidity** by se hodnoty měly pohybovat nad hodnotou 1. Tuto podmínku společnost nesplňuje pouze v letech 2007 a 2008, kdy se nacházejí ukazatele pod touto hranicí. Společnost měla v těchto letech nejvyšší krátkodobé závazky za zkoumané období, které převyšovaly jeho krátkodobé prostředky očištěné od zásob. Kdyby společnost musela uhradit tyto závazky, neobešla by se bez prodeje i části zásob. Při porovnání běžné a pohotové likvidity je zjevné, že jsou hodnoty pohotové likvidity nižší. Je to způsobeno vysokým množstvím zásob, které společnost má. Nejvyšší rozdíl hodnot ukazatelů je v roce 2009 což vypovídá o tom, že v podniku byla nejvyšší část oběžného majetku ve formě zásob za sledované období. To nastalo díky krizovému období ekonomického vývoje světa, a protože jsou Slévárny Třinec převážně exportní společnost, nastal výrazný pokles zakázek a tudíž i výroby.

Okamžitá likvidita by se měla nacházet nad hodnotou 0,2, což až na rok 2006 společnost nesplňuje. Společnost by proto v letech 2005 a 2007 – 2009 nebyla schopna

v případě nutnosti splatit své krátkodobé závazky z prostředků v hotovosti a na běžných účtech. Takto nízká hodnota ukazatele by byla mnohem větším ohrožením pro malé firmy, což Slévárny Třinec nejsou. Navíc je tato společnost dceřinou společností Třineckých železáren, a.s., které za závazky společnosti ručí. Ale i přesto by měla uvažovat o vytvoření větší rezervy krátkodobých finančních prostředků pro zajištění větší solventnosti.

Až na okamžitou likviditu se společnost jeví jako solventní vůči svým věřitelům a lze jí hodnotit pozitivně. Proto by se dalo na základě provedené analýzy likvidity konstatovat, že stanovená *hypotéza č. 2 „Finanční krize neovlivnila likviditu podniku a podnik je v letech 2005-2009 schopen dostát svým závazkům“ se nezamítá a je potvrzena.*

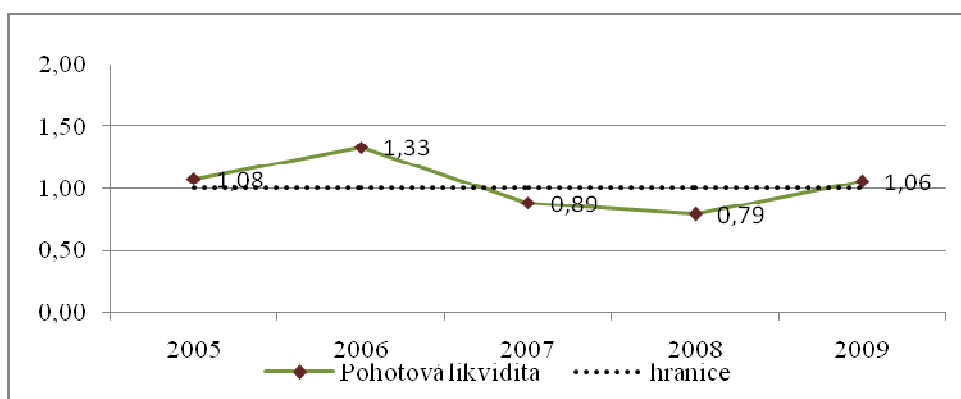
Graf č. 8 Běžná likvidita

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Grafické znázornění v grafu č. 8 ukazuje již zmíněnou mírnou kolísavost ukazatelů v letech 2005 – 2008, která se nachází v mezích optima. V roce 2009 je vidět náhlý výkyv a posun křivky nad horní mez optima, jehož důvody byly okomentovány pod tabulkou č. 8.

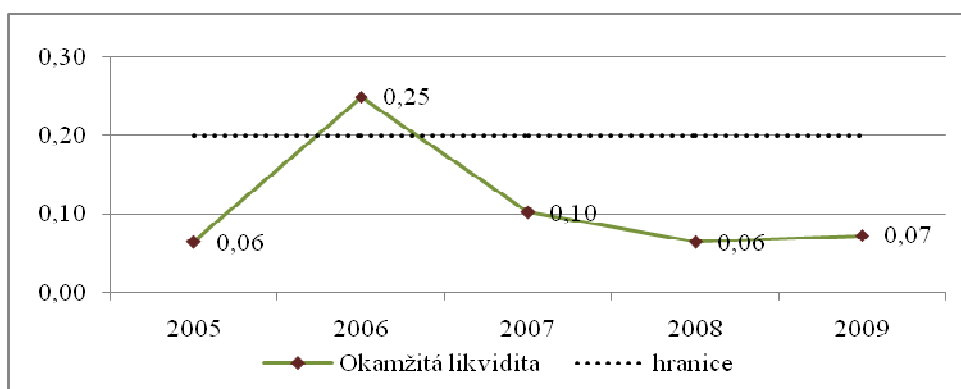
Graf č. 9 Pohotová likvidita

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Vývoj pohotové likvidity znázorňuje graf č. 9, kde je zachycen vývoj likvidity, který se nachází blízko hraniční hodnoty 1. Jsou vidět výkyvy zapříčiněny měnící se úrovní jak krátkodobých závazků, tak také oběžných aktiv. Grafické zázornění však nepoukazuje na nějaké extrémní výkyvy.

Graf č. 10 Okamžitá likvidita

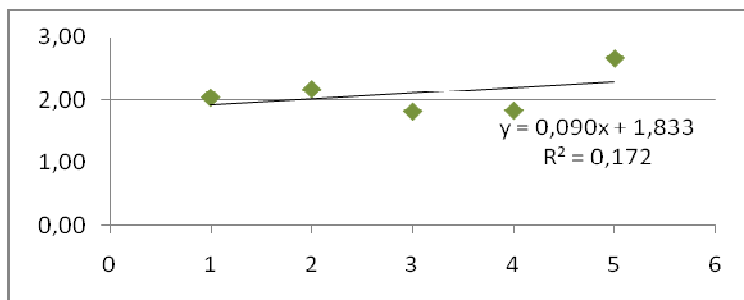

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Graf č. 10 vypovídá o nepříznivém vývoji okamžité likvidity, kdy hodnoty tohoto ukazatele by se měly pohybovat nad hraniční hodnotou 0,2. Jak je zjevné z grafu, nad touto hranicí se pohybuje pouze v roce 2006. V ostatních letech se nachází křivka výrazně pod hranicí, což vypovídá o nedostatečné úrovni finančních prostředků v hotovosti a na bankovních účtech.

Dále bude provedena regresní a korelační analýza, která nastíní, jaký je trend jednotlivých ukazatelů v čase a zda jsou ukazatele stabilní.

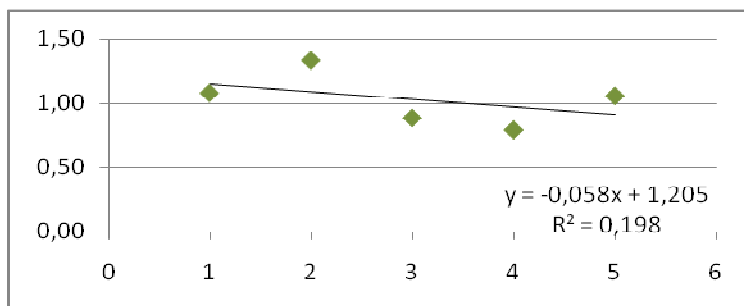
Graf č. 11 Lineární regrese běžné likvidity

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

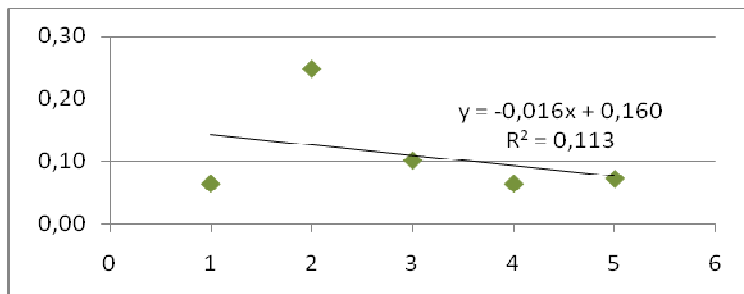
Směrnice i vývoj přímky v grafu č. 11 naznačují rostoucí trend. Jelikož se hodnoty ukazatele nacházejí kolem přímky, dá se říct, že běžná likvidita je poměrně stabilní a jsou zde pouze malé výkyvy. Hodnota koeficientu korelace R^2 je velmi nízká, tudíž je mezi ukazatelem běžné likvidity a časem velmi malá nebo žádná závislost.

Graf č. 12 Lineární regrese pohotovové likvidity

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Graf č. 13 Lineární regrese okamžité likvidity

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Situace v grafech č. 12 a 13 je již odlišná od vývoje běžné likvidity. Regresní rovnice pohotové i okamžité likvidity mají zápornou směrnicí, tudíž trend je negativní. To je možno také pozorovat ve vývoji přímkou, která je klesající. Také je zde patrná výraznější kolísavost ukazatelů pohotové i okamžité likvidity v jednotlivých letech, jelikož je vzdálenost mezi body a přímkou vyšší. Vývoj tedy není stabilní, což může společnost Slévárny Třinec, a.s. ohrozit. Nedá se s jistotou odhadnout vývoj v následujících letech. Společnost by se tedy měla snažit udržet svůj krátkodobý majetek i zdroje krytí na stabilnější hladině. Také zde poukazuje koeficient korelace na nezávislost mezi ukazateli pohotové a okamžité likvidity a časem.

Regresní analýza odhalila nestabilní vývoj ukazatelů pohotové a okamžité likvidity, kdy dochází k výkyvům ve sledovaném období. Proto je stanovena *hypotéza č. 3 „Ukazatele likvidity jsou ve sledovaném období ustálené a nedochází k výrazným výkyvům“ vyvrácena.*

4.3.2 Analýza rentability

Rentabilita je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, tj. dosahovat zisky použitím investovaného kapitálu. Obecně je rentabilita definována jako poměr zisku k částce vloženého kapitálu. V této analýze počítáme **rentabilitu celkového vloženého kapitálu** (vyjadřuje celkovou efektivnost firmy), **rentabilitu vlastního kapitálu** (vyjadřuje návratnost kapitálu vloženého do podnikání), **rentabilitu tržeb** (sděluje nám, jak velký zisk přinese celkový objem tržeb) a **rentabilitu dlouhodobého kapitálu** (představuje měřítko výnosnosti dlouhodobých zdrojů, jak jsou v podniku využívány).

Tabulka č. 9 Ukazatele rentability

	Vzorec	Jednotky	2005	2006	2007	2008	2009
ROA	$\frac{Zisk}{A}$	%	3,88	1,30	2,93	0,34	-5,17
ROE	$\frac{\check{C}Z}{VK}$	%	3,92	2,29	2,43	0,76	-5,97
ROS	$\frac{Zisk}{Tržby}$	%	2,42	0,88	2,24	0,25	-5,22
ROCE	$\frac{Zisk}{Dlh.záv. + VK}$	%	5,32	1,79	3,95	0,57	-7,26

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Pro ukazatel **rentabilita celkového kapitálu** (ROA) platí, že by měl být co nejvyšší a je důležitý jak pro vedení podniku, tak i pro externí subjekty, které chtějí do podniku investovat. Jak naznačuje vývoj ukazatele v tabulce č. 9, dochází k postupnému poklesu

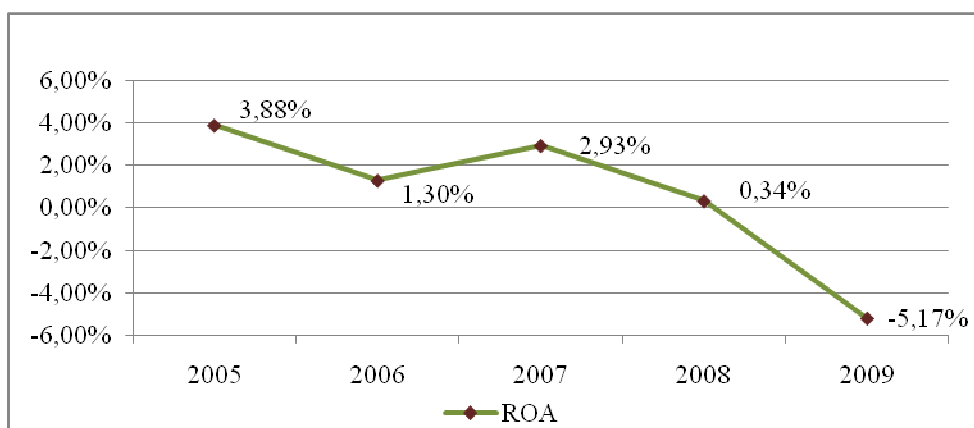
hodnot a zhodnocování majetku se stále snižuje. Nejlepšího zhodnocení vložených prostředků dosahoval podnik v roce 2005, kdy byla hodnota rovna 3,88 %. Tohoto dobrého výsledku společnost dosáhla díky vysoké výrobě, která také přispěla k růstu výsledku hospodaření. Ten se oproti předchozímu roku 2004 zvýšil o 45,7 %. V dalších obdobích již však dochází k negativnímu vývoji. Nejhorší situace pro společnost byla v roce 2009, kdy ukazatel nabývá záporné hodnoty, a to -5,17 %. V tomto roce nedochází k žádnému zhodnocení vloženého kapitálu, jelikož bylo dosaženo záporného výsledku hospodaření před zdaněním ve výši necelých -39 mil. Kč.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) je stěžejním ukazatelem pro vlastníky a dává jim informace o tom, zda do podniku investovat. Je pravidlem, že výnosnost vlastního kapitálu by měla být vyšší než výnosnost celkového kapitálu a jak tabulka č. 9 naznačuje, platí to i pro sledované období. Stejně jako rentabilita celkového kapitálu, tak i rentabilita vlastního kapitálu vykazuje negativní trend, kdy kritická situace je v posledním sledovaném roce. V roce 2009 je hodnota ROE -5,97 %, což znamená, že investorům se vložené prostředky nezhodnotí, jelikož stejně jako světová ekonomika, tak také Slévárny Třinec, a.s. procházejí krizovým obdobím.

Rentabilita tržeb (ROS) dává přehled o tom, kolik zisku (ztráty) připadá na objem tržeb. Také zde je trend negativní a tento podíl se postupně snižuje a stejně jako u ostatních ukazatelů rentability, tak i zde je v roce 2009 dosaženo negativní hodnoty.

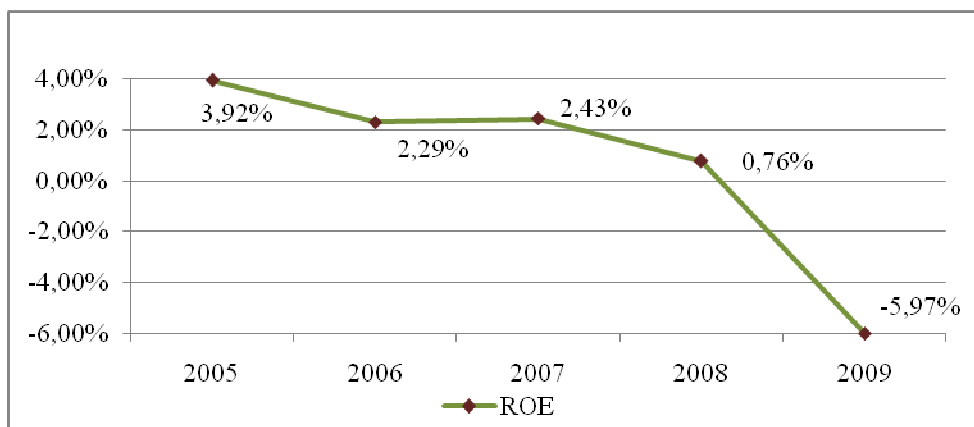
Vysokých hodnot ukazatele **rentabilita dlouhodobého kapitálu (ROCE)** společnost dosahovala v roce 2005 a 2007, což znamená, že v tomto roce byly nejlépe využity dlouhodobé zdroje.

Graf č. 14 Rentabilita celkového kapitálu

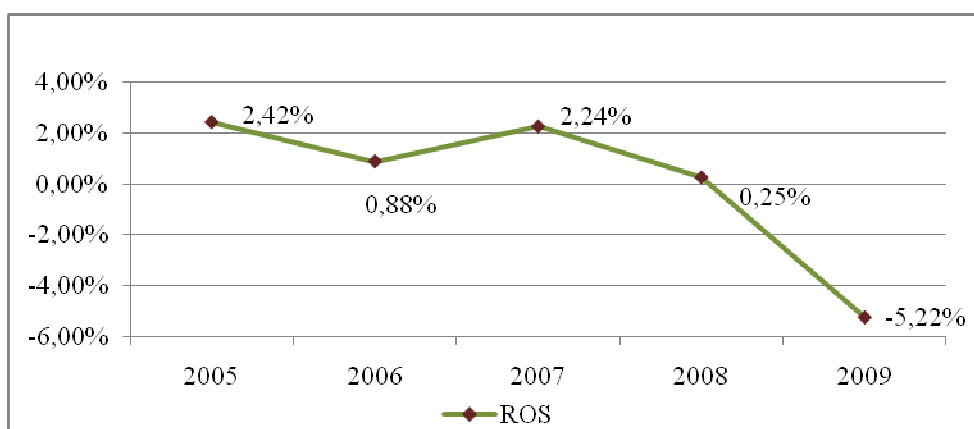
Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Graf č. 15 Rentabilita vlastního kapitálu

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

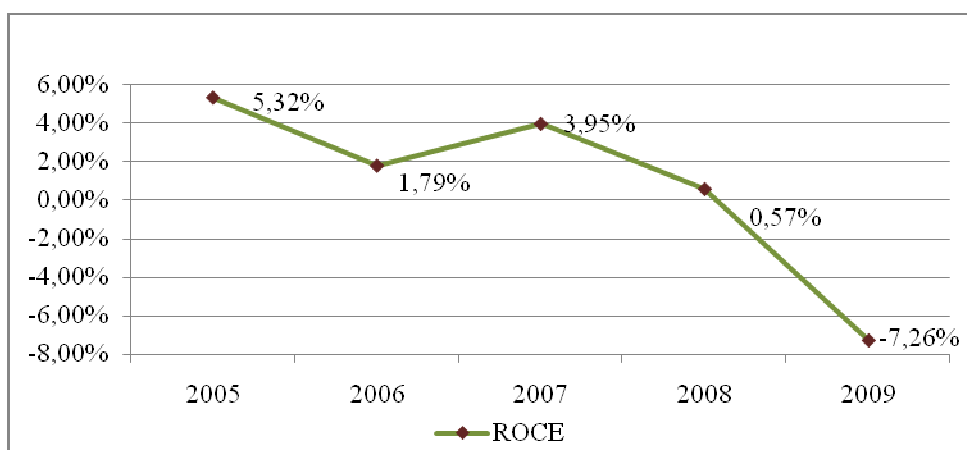
Graf č. 16 Rentabilita tržeb

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Graf č. 17 Rentabilita dlouhodobého kapitálu

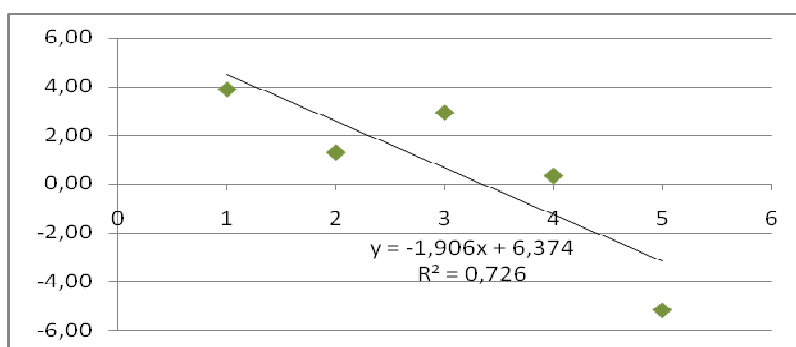

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Také grafické znázornění ukazatelů ROE, ROA, ROS a ROCE naznačuje, že všechny ukazatele vykazují v letech 2005-2009 negativní trend a dochází k postupnému poklesu zhodnocování jednotlivých skupin zdrojů. Tento vývoj rentability je zapříčiněn postupným snižováním výsledku hospodaření před zdaněním, který v roce 2009 dosahuje dokonce záporných hodnot.

Nyní následuje regresní a korelační analýza, díky které bude ověřen trend rentability a také, jak stabilní je vývoj vybraných ukazatelů.

Graf č. 18 Lineární regrese rentability celkového kapitálu

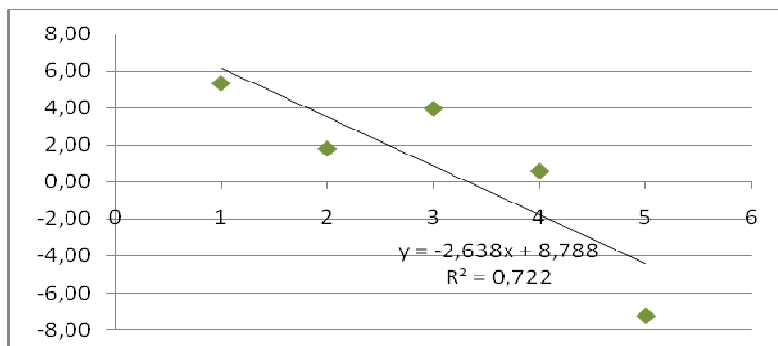

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Přímka v grafu č. 18 vyrovnává hodnoty ukazatele rentability celkového kapitálu. Směrnice přímky odhaluje negativní, tedy klesající trend. Jak je vidět v grafickém znázornění, vývoj rentability je velmi nestabilní, jelikož hodnoty ukazatele znázorněné body jsou velmi rozptýleny a jejich vzdálenost od přímky je poměrně vysoká. Tyto výkyvy způsobuje

pravděpodobně výsledek hospodaření, který je velmi proměnlivý a společnost by se proto měla pokusit učinit opatření, aby se výsledek hospodaření ustálil.

Graf č. 19 Lineární regrese rentability dlouhodobého kapitálu

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Také graf lineární regrese rentability dlouhodobého kapitálu vykazuje obdobný stav, jak u regrese celkového kapitálu. Trend vývoje je klesající s vysokou proměnlivostí a nestabilitou ukazatelů, protože jsou body rozptýleny ve větší vzdálenosti od přímky. Na proměnlivý vývoj působí jak nestabilní výsledek hospodaření, tak také kolísavé dlouhodobé zdroje. I v tomto případě by se měla společnost pokusit tyto položky ustálit a udržet stabilnější vývoj.

Jak analýza rentability tak také regresní analýza prokázala, že rentabilita společnosti Slévárny Třinec, a.s. má klesající tendenci a negativní trend. Proto *hypotéza č. 1* „Rentabilita kapitálu bude v jednotlivých letech postupně růst“ *není splněna a zamítá se*.

4.3.3 Analýza zadluženosti

Podstatou analýzy zadluženosti je hledání optimálního vztahu mezi vlastním a cizím kapitálem, který je označován jako kapitálová struktura. V tomto rozboru se budou počítat ukazatelé: **věřitelské riziko** (ukazuje nám míru zadlužení podniku), **koeficient samofinancování** (doplňkový ukazatel k ukazateli věřitelského rizika), **poměr celkových závazků k vlastnímu kapitálu firmy** a **ukazatel úrokového krytí** (zjišťuje, zda je dluhové zatížení pro firmu ještě únosné).

Tabulka č. 10 **Ukazatele zadluženosti**

	Vzorec	Jednotky	2005	2006	2007	2008	2009
Věřitelské riziko	$\frac{\text{Cizí kapitál}}{A}$		0,28	0,29	0,40	0,42	0,29
Koeficient samofinancování	$\frac{VK}{A}$		0,72	0,71	0,60	0,58	0,71
Celkové závazky k vlastnímu kapitálu	$\frac{\text{Cizí kapitál}}{VK}$		0,40	0,41	0,66	0,72	0,41
Ukazatel úrokového krytí	$\frac{\text{Zisk}}{\text{Nákladové úroky}}$	%	-	13280	1083	44	-609

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

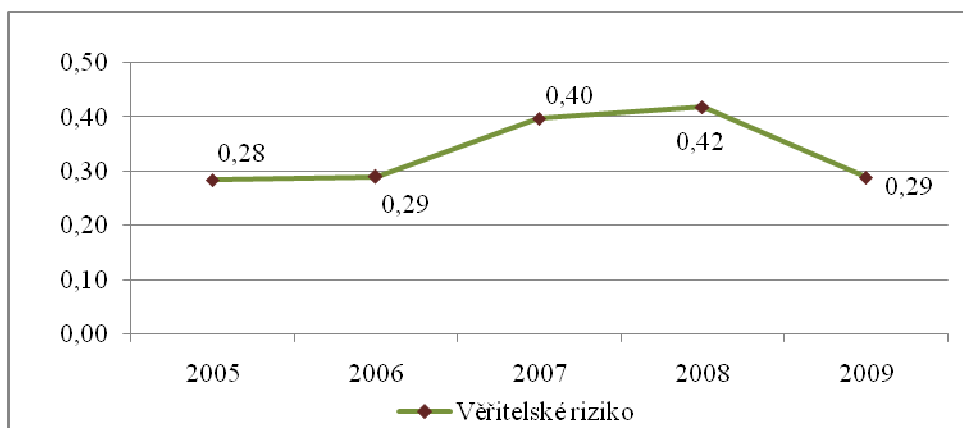
Pro ukazatel **věřitelského rizika** platí, že čím vyšší je jeho hodnota, tím vyšší je zadluženost podniku. Nejnižší riziko pro věřitele podnik dosahuje v letech 2005, 2006 a 2009, kdy jsou hodnoty tohoto ukazatele na nízké úrovni. Když se tyto údaje porovnají také s výnosností kapitálu uvedené v tabulce č. 9, je pro věřitele nejvýhodnější rok 2005, kdy při nízkém riziku dosahuje podnik vysokého zhodnocení, protože se rentabilita kapitálu pohybuje kolem 4%. V letech 2007 a 2008 se struktura majetku změnila a zvýšil se poměr cizího kapitálu k aktivům. I když se hodnota ukazatele pohybuje okolo 40 %, nepřesáhla hraniční hodnotu 50%, která už signalizuje vysoké riziko pro věřitele. Tudíž je míra rizika stále v únosné míře. Z pohledu **koeficientu samofinancování** je dokonce v letech 2007 a 2008 optimální, jelikož hodnoty kolem 50 % jsou uváděny jako standardní situace v průmyslových podnicích. Tento ukazatel informuje o tom, z kolika procent jsou celková aktiva financována vlastním kapitálem.

Ukazatel **celkové závazky k vlastnímu kapitálu** by se měl v tržní ekonomice pohybovat do 100%. Ukazuje, v jakém poměru je cizí a vlastní kapitál a v případě zkoumané společnosti nám ukazatel nedává žádný signál ke změně.

Úrokové krytí informuje o tom, zda je dluhové zatížení společnosti ještě únosné a udává, kolikrát je zisk vyšší než úroky. V průmyslových podnicích se jeho hodnota pohybuje okolo 800 %. V letech 2006 a 2007 jsou hodnoty uváděné v tabulce č. 10 vysoké, tudíž zisk byl mnohonásobně vyšší než nákladové úroky. V roce 2008 ovšem došlo ke změně a hodnota ukazatele se snížila na 44 %. To znamená, že zisk už zcela nepokrývá úroky, jelikož v tomto roce došlo k jeho výraznému snížení. K nejhorší situaci ve zkoumaném období dochází v roce 2009. Protože v tomto roce společnost vykázala ztrátu, je hodnota

tohoto ukazatele v záporných hodnotách a tudíž nemůže tyto úroky společnost pokrýt z výsledku hospodaření. Tento výsledek je způsoben již zmíněnou nepříznivou situací, ve které se podnik v roce 2009 nachází.

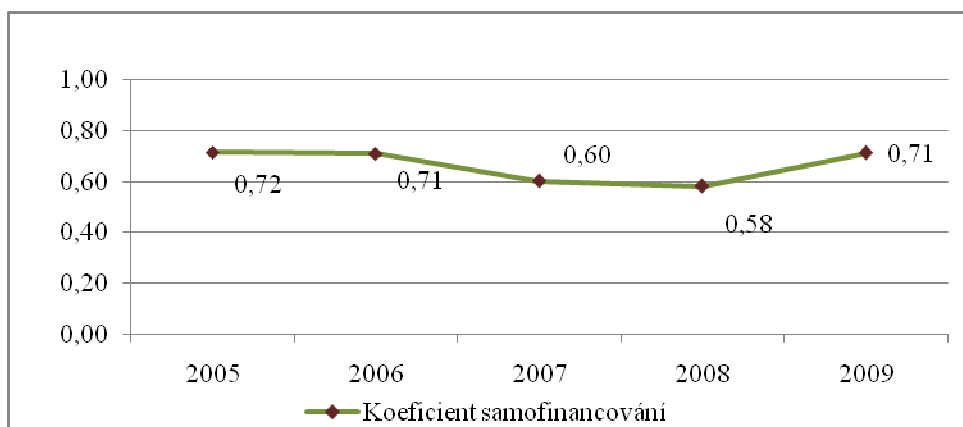
Graf č. 20 Věřitelské riziko

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

V grafickém znázornění věřitelského rizika je také možno pozorovat ustálenost poměru cizích zdrojů k aktivům v letech 2005, 2006 a 2009, kdy se hodnoty nacházejí v jedné rovině. Změna je patrná pouze v letech 2007 a 2008 a křivka ukazatele se vychýlila směrem nahoru, jelikož vzrostl cizí kapitál.

Graf č. 21 Koeficient samofinancování

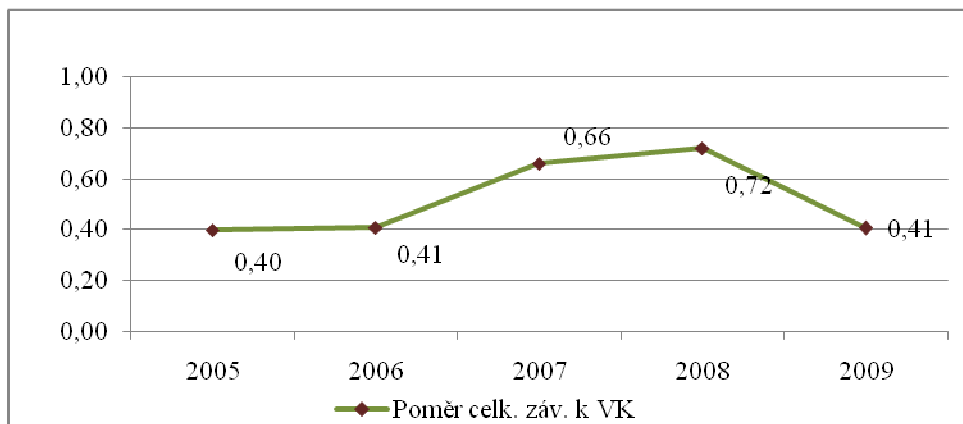

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Dalo by se říci, že koeficient samofinancování je opakem k věřitelskému riziku a jejich součet dává hodnotu 1. Také na grafickém vývoji je možno sledovat podobný trend

s opačným vychýlením v letech 2007 a 2008 směrem k nižším hodnotám, kdy v podniku vzrostly cizí zdroje v důsledku investice do dlouhodobého majetku prováděné v roce 2007.

Graf č. 22 Celkové závazky k vlastnímu kapitálu

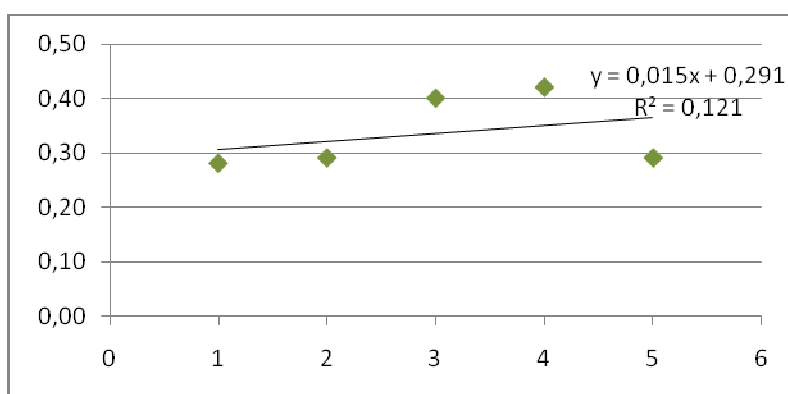

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Grafické znázornění ukazatele v grafu č. 22 kopíruje vývoj ukazatele věřitelského rizika v grafu č. 20. Také zde je možno pozorovat vzrůst hodnot ukazatele v letech 2007 a 2008, který byl způsoben změnou skladby zdrojů s růstem cizího kapitálu.

Následující regresní analýza je provedena na ukazateli věřitelské riziko, která nás informuje o trendu vývoje a stálosti tohoto ukazatele.

Graf č. 23 Lineární regrese věřitelského rizika

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Grafické zobrazení regresní analýzy odhaluje, že trend věřitelského rizika je rostoucí s mírným sklonem. To znamená, že riziko pro věřitele se mírně zvyšuje, ale díky

rozkolísanosti ukazatele v letech 2007 – 2009 se s jistotou nedá říct, jak se bude nadále tento ukazatel vyvíjet. Měla by zde být snaha společnosti, o opětovné přiblížení hodnot k trendové křivce a ustálit vývoj ukazatele jak tomu bylo v letech 2005 a 2006.

4.3.4 Analýza aktivity

Ukazatelé aktivity informují o tom, kolikrát se přemění každý z jednotlivých druhů majetku na peníze za sledované období a také, jak dlouho tento obrat trvá. V analýze aktivity počítáme **rychlost obratu zásob** (udává, kolikrát se přemění zásoby za sledované období v ostatní formy oběžného majetku až do fáze opětovného nákupu zásob), **dobu obratu zásob** (určuje počet dní, kdy jsou oběžná aktiva vázána v zásobách), **rychlost obratu pohledávek** (udává, jak rychle jsou pohledávky transformovány na peněžní prostředky), **dobu obratu pohledávek** (vypovídá o tom, za jak dlouho jsou pohledávky od jejich vzniku splaceny) a **obrat dlouhodobého hmotného majetku** (ukazuje intenzitu a efektivnost využívání zejména budov, strojů a zařízení).

Tabulka č. 11 Ukazatele aktivity

	Vzorec	Jednotky	2005	2006	2007	2008	2009
ROZ	$\frac{\text{Tržby}}{\text{Zásoby}}$		6,63	6,88	6,01	5,13	4,52
DOZ	$\frac{365}{\text{Obratovost zásob}}$	Dny	55,09	53,05	60,69	71,16	80,82
ROP	$\frac{\text{Tržby}}{\text{Pohledávky}}$		6,50	5,53	7,19	7,36	7,67
DOP	$\frac{365}{\text{Obratovost pohledávek}}$	Dny	56,13	66,01	50,79	49,60	47,58
Obrat DHM	$\frac{\text{Tržby}}{\text{DHM v ZC}}$		3,32	3,34	2,27	2,44	1,56

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

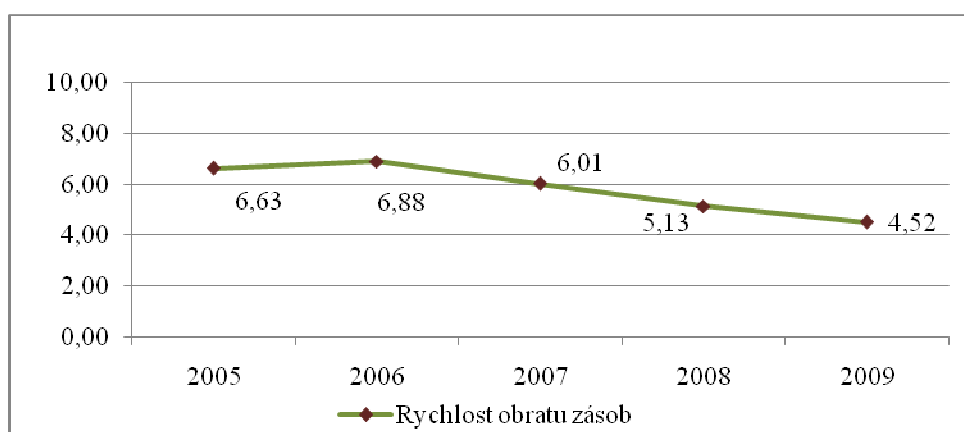
Obecně se dá říci, že čím vyšší je **obratovost zásob** a kratší **doba obratu zásob**, tím je situace lepší. Ovšem musí být zajištěna plynulost výroby. V případě zkoumané společnosti je vývoj ukazatelů opačný. Jak naznačují data uvedená v tabulce č. 11, v podniku je trend negativní a situace se postupně zhoršuje. Obratovost zásob se snižuje, což znamená, že se zásoby v podniku přemění na ostatní formy oběžného majetku méněkrát s delší průběžnou dobou. Čím je doba obratu delší, tím déle jsou vázány prostředky v podniku a jejich

výnosnost se snižuje. Nejdéle za sledované období zůstal vázán kapitál v roce 2009 a to 80 dní, kdy došlo k poklesu odbytu i zakázek a podnik neměl jak oběžný majetek přeměnit.

Z vývoje ukazatelů **rychlost obratu pohledávek** a **doba obratu pohledávek** se dá usuzovat, že ve sledovaném období panují v podniku pozitivní obchodně úvěrové vztahy. Trend vývoje naznačuje, že transformace pohledávek na peněžní prostředky se zrychluje a zkracuje se doba, za kterou jsou tyto pohledávky uhrazeny. Nejvýraznější skok a změna k lepšímu pro společnost je v roce 2007, kdy se obratovost výrazně zlepšila a to z 5,53 (v roce 2006) na 7.19 a doba obratu se zkrátila z 66 dní na cca 50 dní. Podnik tedy inkasoval pohledávky mnohem dříve a získané prostředky mohl opět investovat.

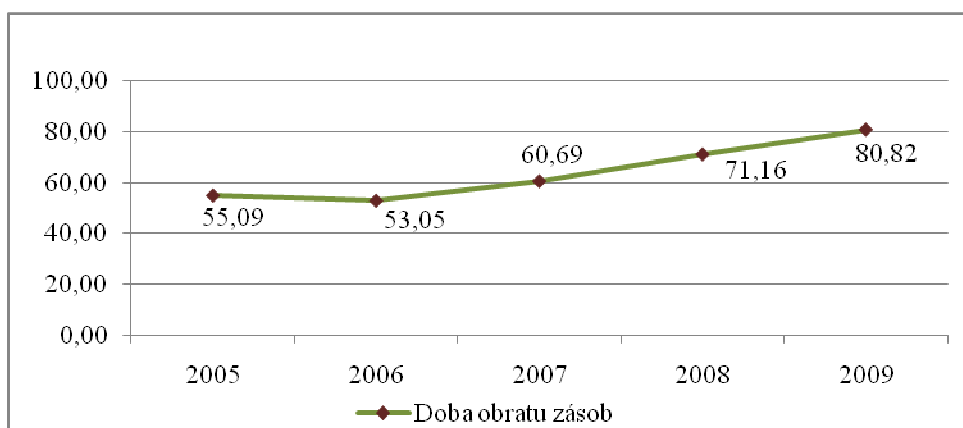
Ukazatel **obratu DHM** udává, jaká částka tržeb byla vyprodukována z 1 Kč dlouhodobého hmotného majetku a zda jsou kapacity podniku využívány efektivně. Trend vývoje tohoto ukazatele je ve sledovaném období negativní, což napovídá tomu, že využití výrobních kapacit se snižuje. To je způsobeno pravděpodobně rozšířením dlouhodobého majetku v roce 2007, kdy se uvedla do provozu nová formovací linka. A jelikož v následujícím období došlo k poklesu zakázek, není možné optimálně využívat tyto nové kapacity.

Graf č. 24 **Rychlost obratu zásob**

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

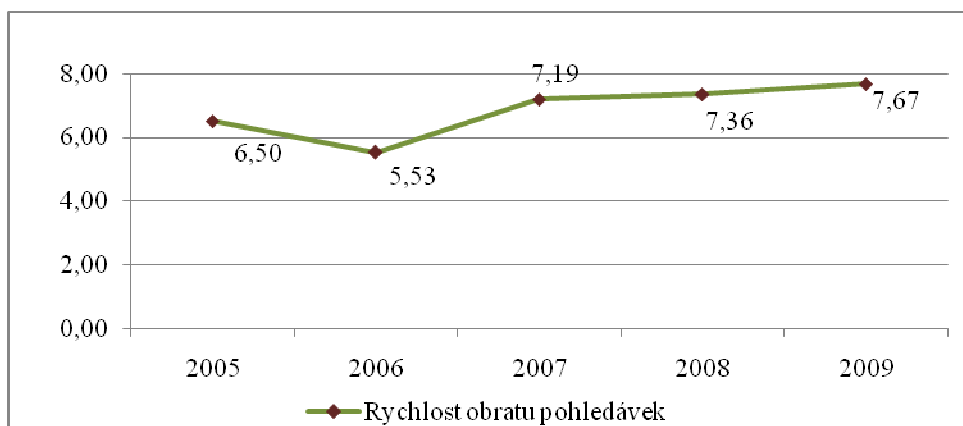
Graf č. 25 Doba obratu zásob

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Grafické znázornění obratovosti zásob v grafu č. 24 naznačuje klesající trend, kdy se obratovost zpomaluje a analogicky se prodlužuje doba obratu zásob. Z toho vyplývá, že je kapitál déle zadržován v podniku ve formě oběžného majetku. Proto by pro podnik byl příznivější opačný vývoj, než který se projevuje ve zkoumaném období.

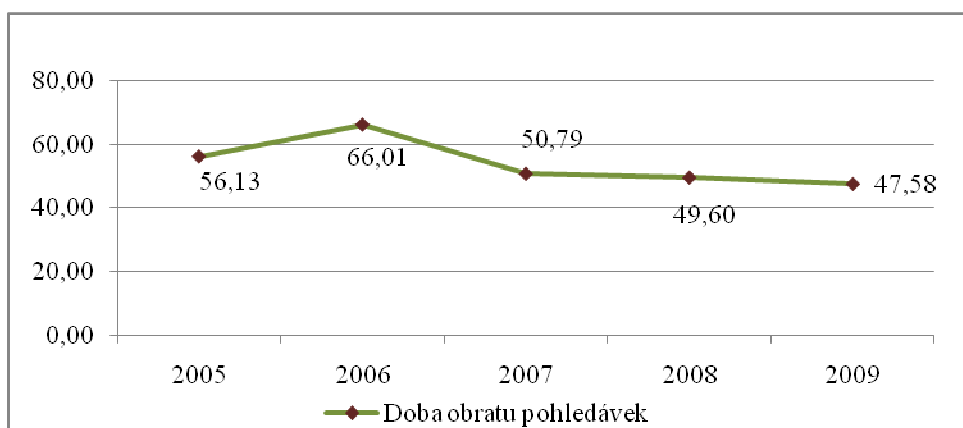
Graf č. 26 Rychlost obratu pohledávek

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

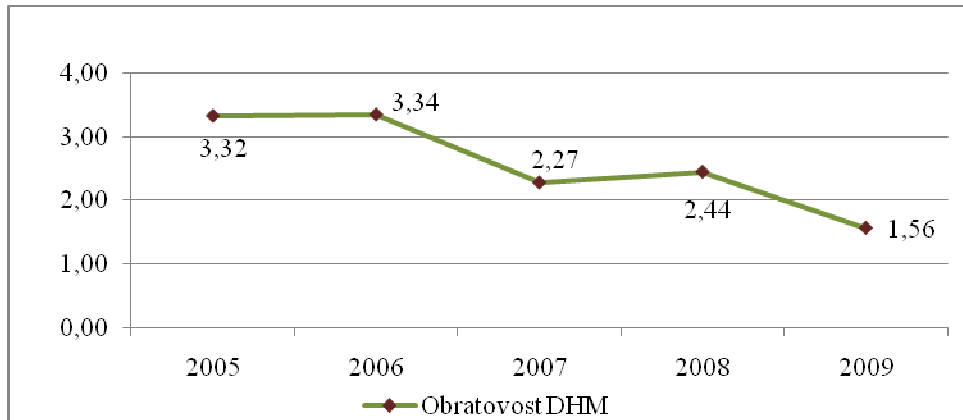
Graf č. 27 Doba obratu pohledávek

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Grafické znázornění rychlosti a doby obratu pohledávek názorně zobrazuje, pozitivní vývoj pro podnik. Rychlost obratu se postupně zvyšuje při zkracující se době obratu pohledávek. Také je zde patrný výrazný výkyv, ke kterému došlo v roce 2006 a nebyl pro Slévárny Třinec, a.s. nijak příznivý.

Graf č. 28 Obratovost DHM

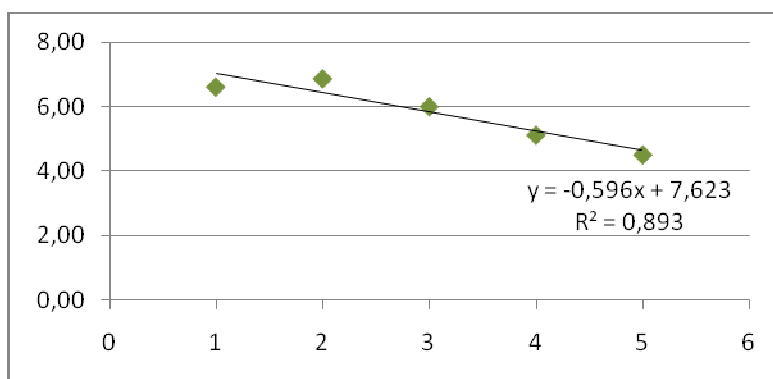

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Jak již bylo zmíněno v rozboru hodnot ukazatele v tabulce č. 11, tak také zde se dá pozorovat výrazný negativní trend, kdy dochází k postupnému snižování využití dlouhodobého majetku, který přináší méně tržeb na 1 Kč.

Nyní bude provedena regresní a korelační analýza, která dotvoří náhled na vývoj vybraných ukazatelů v letech 2005-2009. Hodnoty ukazatelů budou vyrovnány přímkou, jejíž sklon určí trend a zobrazí stálost ukazatelů.

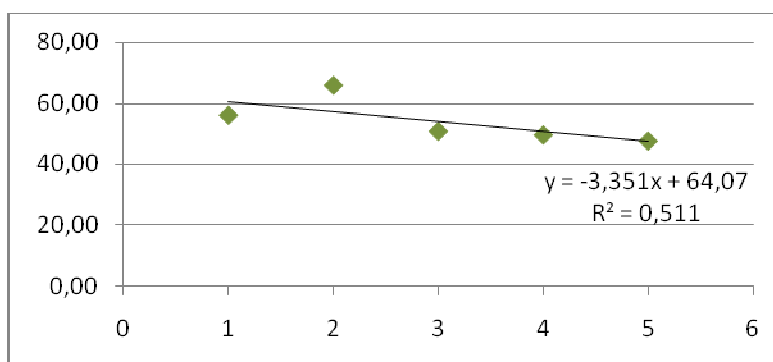
Graf č. 29 Lineární regrese rychlosti obratu zásob

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Graf č. 29 potvrzuje již zmíněný negativní trend rychlosti obratu zásob, který byl zmíněn v rozboru tabulky č. 11. Rovnice přímky, která vyrovnává hodnoty ukazatele má zápornou směrnici, což svědčí o klesajícím sklonu. Také je z grafu možno vyčíst, že vývoj ukazatele je stabilní a předvídatelný, jelikož téměř všechny body jsou na přímce nebo v těsné blízkosti.

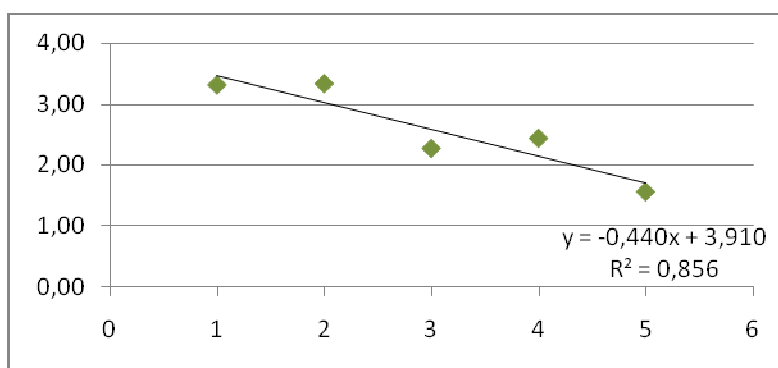
Graf č. 30 Lineární regrese doby obratu pohledávek

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Stejný vývoj jako v grafu č. 29 je možno pozorovat i v grafu č. 30. Trend přímky je klesající a hodnoty ukazatele jsou poměrně stabilní. V případě doby obratu pohledávek je tato situace pro společnost velmi pozitivní a žádoucí.

Graf č. 31 **Lineární regrese obratovosti DHM**

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Také obratovost DHM vykazuje negativní trend, který má zjevně vyšší sklon a tudíž klesá rychleji. Také se dá pozorovat rozptýlenost bodů kolem přímky, což signalizuje kolísavý a nestabilní vývoj. Proto by se společnost měla zaměřit na ustálení tohoto vývoje a eliminaci náhodných a nepředvídatelných výkyvů.

4.3.5 Shrnutí

Analýza likvidity provedená v kapitole 4.3.1 ukázala, že na základě hodnocení *běžné a pohotové likvidity* se společnost jeví jako solventní a je schopna dostát svým závazkům. Problematická je *okamžitá likvidita*, kdy společnost neudrhuje dostatečnou hotovost na úhradu závazků, a hodnoty se nacházejí pod optimální hranicí. Bylo by prospěšné zvážit vytvoření větší rezervy těchto krátkodobých finančních prostředků k zajištění vyšší solventnosti a zabránit ztrátám při prodeji části zásob. **Regresní a korelační analýza** provedená na jednotlivých ukazatelích likvidity upozorňuje na výraznou nestabilitu a nepředvídavost v následujícím vývoji. Společnost se bude muset zaměřit na udržení krátkodobého majetku a zdrojů krytí na stabilnější hladině a je potřeba zabránit náhodným výkyvům, které tyto ukazatele destabilizují.

Vývoj rentability již pro společnost není tak příznivá a jeví se jako oblast s největšími problémy. **Analýza rentability** odhalila negativní vývoj ukazatelů *ROA, ROE, ROS a ROCE*. Všechny čtyři ukazatele se za sledované období snižují a nejhorší situace nastala v roce 2009, kdy dosahují záporných hodnot, jelikož společnost vykázala v tomto roce ztrátu necelých -39 mil. Kč. Také **regresní a korelační analýza** upozornila na problémy, kdy po vyrovnání hodnot ukazatelů trendovou křivkou se ukázala vysoká nestabilita. Body ukazatelů ležely ve velké vzdálenosti od křivky. Pro zvýšení rentability a lepšího zhodnocování majetku by se

měla společnost v následujících letech pokusit zvýšit výsledek hospodaření a udržet ho na stabilní úrovni, aby nedocházelo k výrazným výkyvům. Společnost si tedy bude muset zajistit nové a dlouhodobé zakázky pro zajištění stabilnějšího odbytu.

Co se týče zadluženosti společnosti, je skladba vlastních a cizích zdrojů na dobré úrovni. **Analýza zadluženosti** ukázala, že jak pro věřitele, tak i pro vlastníky je riziko poměrně nízké. Společnost dokonce vykazuje známky překapitalizování, kdy je z velké části využíván vlastní kapitál. **Regresní a korelační analýza** prováděná na ukazateli *věřitelské riziko* odhalila, že se vývoj v letech 2007-2009 rozkolísal oproti předcházejícím rokům. Body ukazatele se pomalu začínají vzdalovat od trendové křivky, což signalizuje nestabilitu. Zde by se měla společnost snažit opětovně tento vývoj ustálit a udržovat skladbu zdrojů na stabilní úrovni, čímž by mohl být vývoj předvídatelný. Problémovým ukazatelem v analýze zadluženosti se stal pouze ukazatel *úrokové krytí*, kdy v letech 2008 a 2009 zisk zcela nepokrývá úroky a společnost tedy musí tyto úroky uhradit z jiných zdrojů. Proto by se společnost měla snažit existující úvěr urychleně splatit a také lépe využívat dlouhodobý majetek financovaný tímto úvěrem pro opětovnou tvorbu zisku.

Poslední analýzou prováděnou v kapitole poměrových ukazatelů je **analýza aktivity**. Dobře hodnocenými ukazateli jsou *rychlost obratu pohledávek* a *dobu obratu pohledávek*, kde si společnost stojí poměrně dobře. Obrátky se zrychlují, doba obratu zkracuje a na základě provedené **regresní analýzy** doby obratu pohledávek nejsou patrné ani výrazné výkyvy. Společnost by se tedy měla snažit tento vývoj udržet. *Obratovost zásob* a *dobu obratu zásob* je už na tom podstatně hůř. Vývoj se ubírá opačným směrem, což je pro společnost negativní. Zásoby začínají delší dobu ležet na skladě, aniž by přinášely užitek. Společnost by proto měla zvážit, zda nemají nadbytečné zásoby nebo špatně nastavený logistický proces. Měli by přehodnotit velikost a frekvenci dodávek, zda nevytvářejí zbytečně velkou pojistnou zásobu, nebo zda by nebylo výhodnější určitý materiál dovážet přímo do výroby bez skladování. Také se na základě analýzy aktivity ukázalo, že společnost špatně využívá své dostupné kapacity a výnosnost z nich se postupně snižuje, což ukázal negativní trend ukazatele *obratovost DHM*. Znatelná je také výrazná nestabilita tohoto vývoje. Proto bude potřeba analyzovat a přehodnotit výrobní systém, jestli je nastaven správně nebo zda nejsou zbytečně vysoké ztráty ze zmetkovitosti a nevyužití dostupného časového fondu.

4.4 Bankrotní modely

V této kapitole bude proveden rozbor bankrotních ukazatelů, a to Altmanova modelu a Modelu „IN“ Index důvěryhodnosti.

4.4.1 Altmanův model

Bývá také označován jako index finančního zdraví, pracuje na bázi několika vybraných poměrových ukazatelů, kterým jsou přiřazovány určité váhy. Výsledek slouží pro odhadování budoucí finanční situace.

Pro aplikaci modelu na Slévárny Třinec bude použita verze upravená pro firmy, jejichž akcie nejsou obchodovány na burze. Odlišnost spočívá v hodnotách vah jednotlivých poměrových ukazatelů a v proměnné X_4 , kdy místo tržní hodnoty vlastního kapitálu je použita hodnota základního kapitálu. Vzorec výpočtu ukazatele (19) je uveden v kapitole 2.11.1.

Tabulka č. 12 **Altmanův model**

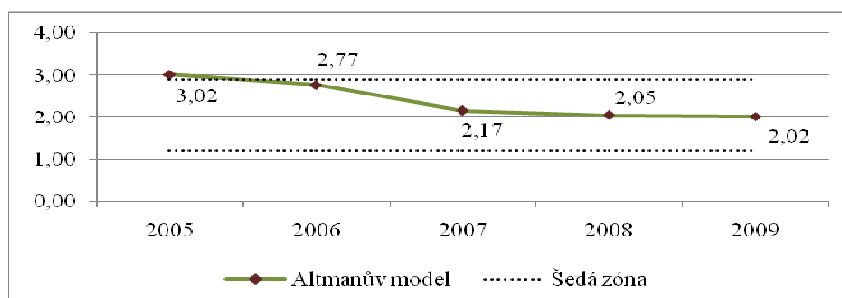
	2005	2006	2007	2008	2009
Čistý pracovní kapitál	178 508	233 192	178 279	202 043	170 730
Aktiva	679 902	776 708	934 042	975 394	751 830
Zisk po zdanění	19 068	12 625	13 681	4 312	-31 915
Zisk před úroky a zdaněním	26 413	10 093	27 411	3 279	-38 862
Základní kapitál	500 000	550 000	550 000	550 000	550 000
Celkové závazky	193 435	224 933	371 267	408 224	216 843
Tržby	1 093 020	1 147 445	1 221 898	1 294 507	744 845
Altmanův model	3,02	2,77	2,17	2,05	2,02

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Výsledné hodnoty Altmanova modelu se ve většině případů nacházejí v pásnu tzv. šedé zóny, kdy firmu nelze jednoznačně označit za úspěšnou nebo jako firmu s problémy a další vývoj společnosti je nejasný. Z dobrého finančního stavu se Slévárny Třinec mohly těšit pouze v roce 2005, kdy se hodnota ukazatele nacházela nad úrovní 2,9, což hovoří o finančně silném a stabilním podniku. Od roku 2006 se společnost již nachází v šedé zóně a díky postupně se snižujícím hodnotám by se dalo soudit, že se ve společnosti vyskytují určité finanční problémy. O těchto problémech také svědčí neustále se snižující výsledek

hospodaření, který v roce 2009 nabývá dokonce záporných hodnot. V tomto roce byl také výrazný pokles tržeb, jelikož společnost neměla dostatečné množství zakázek. Také je možno si všimnout, že ve společnosti dochází k neustálému nárůstu celkových závazků, což je při nízkém růstu tržeb negativní.

Graf č. 31 Altmanův model

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

V grafickém znázornění je také dobře viditelný klesající trend Altmanova modelu, za který z větší části může právě pokles zakázek a odbytu společnosti v době probíhající celosvětové recese.

4.4.2 Model „IN“ Index důvěryhodnosti

Snahou tohoto ukazatele je vyhodnotit finanční zdraví českých firem v českém prostředí s ohledem ke specifickým jednotlivých odvětví. Model IN je vyjádřen rovnicí, v níž jsou zařazeny poměrové ukazatele zadluženosti, rentability, likvidity a aktivity. Každému z těchto ukazatelů je pak přiřazena váha, která je váženým průměrem hodnot tohoto ukazatele v odvětví.

Výpočet je proveden na základě vzorce z roku 2005:

$$IN05 = 0,13 * \frac{\text{aktiva}}{\text{cizí kapitál}} + 0,04 * \frac{\text{EBIT}}{\text{nákl. úroky}} + 3,97 * \frac{\text{EBIT}}{\text{aktiva}} + 0,21 * \frac{\text{výnosy}}{\text{aktiva}} + 0,09 * \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (24)$$

Hodnocení indexu IN05:

- IN05 < 0,9 podnik má špatnou finanční situaci, je ve finanční krizi, s pravděpodobností 86% spěje k bankrotu,
- 0,9 < IN05 < 1,6 tzv. „šedá zóna“,
- IN05 > 1,6 podnik je ve výborné finanční situaci, s pravděpodobností 67 % tvoří hodnotu.²⁹

²⁸ SCHOLLEOVÁ, H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 256 s. ISBN 978-80-247-2424-9.

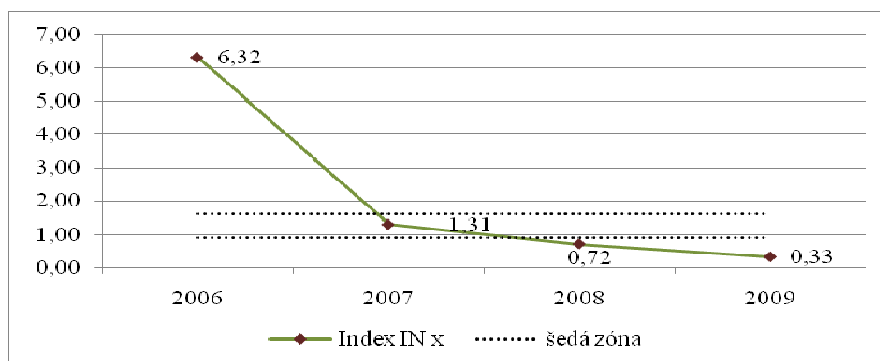
Tabulka č. 13 **Index IN05**

	2005	2006	2007	2008	2009
Aktiva	679 902	776 708	934 042	975 394	751 830
Cizí zdroje	193 435	224 933	371 267	408 224	216 843
Zisk před úroky a zdaněním	26 413	10 093	27 411	3 279	-38 862
Nákladové úroky	-	76	2530	7435	6377
Tržby	1 093 020	1 147 445	1 221 898	1 294 507	744 845
Oběžná aktiva	349 839	432 532	395 981	444 668	273 368
Krátkodobé závazky	171 331	199 340	217 702	242 625	102 638
Krátkodobé bankovní úvěry	-	-	10000	150508	105887
Index IN	x	6,32	1,31	0,72	0,33

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

Podle **Indexu IN05** byl podnik ve výborné finanční situaci pouze v roce 2006 kdy dosahoval hodnoty 6,32. Během následujících tří let se situace společnosti výrazně zhoršuje. V roce 2007 se ještě podnik nachází v tzv. šedé zóně, kdy jsou problémy nejasné, ale v roce 2008 a 2009 se již pohybuje v pásmu, kdy má podnik finanční situaci špatnou a je znatelná finanční krize. Tyto léta jsou charakteristická již zmíněnou probíhající celosvětovou krizí, kdy také ve Slévárnách Třinec, a.s. poklesly zakázky a potýkají se s nevlídnými výsledky hospodaření. Pokud se situace v následujících letech nezmění, pak by společnost mohla pravděpodobně dospět až k bankrotu.

Graf č. 32 **Index IN**

Zdroj: Vlastní zpracování autorem

²⁹ SCHOLLEOVÁ, H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 256 s. ISBN 978-80-247-2424-9.

V grafickém znázornění indexu IN05 můžeme pozorovat výrazný pokles hodnot mezi roky 2006 a 2007, poklesly z 6,32 (v roce 2006) na pouhých 1,31 (v roce 2007). I v následujících letech dochází ke snižování indexu. V roce 2008 se dostává pod pásmo šedé zóny, kdy při stejném vývoji jako doposud hodnoty indexu upozorňují na možnost bankrotu v následujících letech.

Proto na základě rozboru bankrotních modelů se dá usoudit, že *hypotéza č. 4* „Finanční situace je stabilní“ *není splněna*.

Když se srovnají uvedené bankrotní modely je zjevné, že oba vykazují stejný klesající trend. *Altmanův model* je pravděpodobně méně citlivý na finanční situaci zkoumaného podniku, jelikož výrazně neupozorňuje na nepříznivý vývoj. Naproti tomu na základě *Indexu důvěryhodnosti* je jasné, že podnik se nachází ve špatné finanční kondici a proto lépe slouží pro potřeby finanční analýzy. Ukazatel upozorňuje na zhoršující se situaci od roku 2007, kdy se hodnota nacházela ještě v šedé zóně. V tomto roce proběhla významná investice, díky níž se v podniku zvýšil dlouhodobý majetek, a také se změnila skladba zdrojů krytí. Došlo k čerpání bankovního úvěru, kterým tato investice byla financována. Dle rovnice (24) je zjevné, že nejvyšší váha je přikládána právě rentabilitě celkového kapitálu, která je v podniku problémovým místem. Výnosnost v posledních letech je téměř mizivá a v roce 2009 dokonce nulová. Další příčinou špatné finanční situace by mohlo být odhalení špatného a neefektivního využití DHM, na což upozornila provedená analýza aktivity. Ta také upozorňuje na vysoký stav zásob, které zbytečně pohlcují finanční zdroje společnosti. Proto by se měla společnost zaměřit na zefektivnění využívání svého majetku a přehodnocení svého logistického procesu. Také by mohla zvážit investování do marketingu společnosti a průniku na nové trhy, aby si zajistila odbytiště pro své výrobky a umožnila růst tržeb a tvorbu potřebného zisku.

5 Návrhy a doporučení

V jednotlivých kapitolách analytické části byl proveden rozbor finanční situace ve společnosti Slévárny Třinec, a.s. Jednalo se o rozbor stavových ukazatelů, kdy se prováděla horizontální a vertikální analýza. V kapitole rozdílových ukazatelů se zkoumal vývoj ukazatele čistý pracovní kapitál. Analýza poměrových ukazatelů se zabývala rozbohem likvidity, rentability, zadluženosti a aktivity. Poslední kapitolou byla analýza bankrotních modelů, kde se hodnotil celkový stav a vývoj společnosti pomocí Altmanova modelu a Modelu „IN“ Index důvěryhodnosti.

Horizontální analýza prováděná v části stavových ukazatelů odhalila výraznou kolísavost položek rozvahy, a to složek oběžných aktiv, cizích zdrojů a také výsledku hospodaření, ve kterém jsou vysoké rozdíly. Na kolísavý vývoj oběžných aktiv mají značný vliv položky *pohledávek*, které by bylo potřeba udržovat na *stabilní úrovni*. Také *krátkodobý finanční majetek* vykazuje kolísavost a neustálý pokles, proto je potřeba *zabránit tomuto negativnímu vývoji* a také ho *udržet na určité stabilní hladině*. Vývoj cizích zdrojů značně vychýlil čerpaný bankovní úvěr, který financoval důležitou investici do dlouhodobého hmotného majetku. Po této mimořádné akci je v zájmu podniku opět *držet vývoj cizího kapitálu ve stabilním vývoji*. Větším problémem horizontální analýzy pasiv se jeví vývoj položky *výsledek hospodaření*. U této položky dochází k neustálému poklesu ve vysokých skocích. Proto je nutné tento negativní vývoj zastavit a zajistit tvorbu zisku a udržet ho na určité úrovni. Řešením této situace se jeví *rozšíření marketingových činností, hledání nových trhů a zajištění dlouhodobých zakázek*, čímž by mohl být zaručen *odbyt a růst tržeb*. Vertikální analýza neodhalila výrazné nedostatky nebo problémy ve skladbě majetku i zdrojů krytí.

Analýza ukazatele čistý pracovní kapitál nevykazuje zásadní problémy, které by společnost jakkoli ohrožovaly. Doporučením je, aby Slévárny Třinec, a.s. *udržovaly daný stav oběžného majetku* a pokusily se *snížit krátkodobé závazky* pro lepší finanční zázemí.

Rozbor likvidity poukázal na to, že společnost je z krátkodobého hlediska solventní a je schopna dostát svým závazkům. Ovšem regresní analýza odhalila nestálost a nepředvídatost ve vývoji jednotlivých ukazatelů. Proto je potřeba se zaměřit na *udržování*

krátkodobého majetku a zdrojů krytí na stabilnější úrovni. Také by měl podnik zvážit vytvoření větší rezervy krátkodobých finančních prostředků, jelikož je okamžitá likvidita na velmi nízké úrovni.

Velmi problematickým místem společnosti je jeví rentabilita neboli zhodnocování zdrojů. Všechny ukazatelé rentability vykazují negativní trend, a tudíž se výnosnost neustále snižuje. Tato situace je způsobena výrazným snižováním zisku v jednotlivých obdobích. Regresní analýza také odhalila problémy, a to s nestálostí tohoto vývoje, kdy ukazatelé jsou velmi kolísavé. V této oblasti je potřebné, aby společnost *opětovně dosahovala zisku* a podařilo se jí tento zisk *ustálit*, aby docházelo ke stálému zhodnocování vložených zdrojů.

Analýza zadluženosti ukázala, že poměr vlastních a cizích zdrojů je poměrně vyhovující s nízkým rizikem. Regresní analýza poukázala na zvětšující se nestálost ukazatele věřitelské riziko v letech 2007-2009. Proto by se Slévárny Třinec, a.s. měly pokusit opět *vývoj cizího kapitálu ustálit*, jak tomu bylo v letech 2005 a 2006. V této kapitole se negativně vyvíjí pouze ukazatel úrokového krytí, který se snižuje a v posledních dvou letech již zisk nepokrývá nákladové úroky. Řešením této situace se proto jeví snaha o *rychlé splacení existujícího úvěru*, aby se tyto úroky snížily. Také je potřeba *zlepšit využití dlouhodobého majetku*, který je tímto úvěrem financován, aby se zajistila potřebná tvorba zisku.

Poslední částí analýzy poměrových ukazatelů je analýza aktivity. Po provedení této analýzy a jejím následném rozboru bylo zjištěno, že aktivita zásob se postupně snižuje. To znamená, že se snižují obrátky a zásoby leží po delší dobu na skladě. Jedním z řešení tohoto vývoje by mohlo být *zajištění růstu tržeb*, kdy bude potřeba *zajistit zakázky* a *zvýšit opět výrobu*. Dalším řešením by bylo *přehodnocení řízení výroby a logistického procesu*, zjistit jestli je optimální velikost dávek a frekvence dodávek, optimální nastavení pojistné zásoby apod. Také by Slévárny Třinec, a.s. mohly zvážit, zda by nebylo výhodné pro určitý materiál *využít metodu Just in Time* a dovážet ho přímo do výroby bez skladování. Při zajištění spolehlivého dodavatele by se tak dalo ušetřit část nákladů na skladování. Dále pak analýza odhalila snižující se výnosnost DHM a neefektivní využívání dostupných kapacit. Doporučením v této oblasti by mohlo být *provedení analýzy výrobního systému a jeho přehodnocení*. Zda nedochází ke zbytečným ztrátám ze zmetkovitosti nebo špatně využívaného dostupného časového fondu. Snížení ztrát z nejakosti a lepší využívání kapacit by mohlo přispět k tvorbě potřebného zisku a zvýšení zhodnocení vložených prostředků.

V kapitole věnující se bankrotním modelům byl proveden výpočet a následné hodnocení finanční situace společnosti Slévárny Třinec, a.s. pomocí Altmanova modelu a Modelu „IN“ Indexu důvěryhodnosti. Ukázalo se, že lepší odraz finanční situace ve společnosti poskytuje Index důvěryhodnosti. Na základě jeho vývoje se ukázalo, že podnik se nachází ve špatné finanční kondici a dle hodnocení tohoto indexu pravděpodobně při stejném trendu vývoje spěje k bankrotu. Nejvýznamnější příčinou této situace v podniku je mizivá až nulová tvorba zisku a tudíž zhodnocování činnosti společnosti, což již bylo několikrát zmíněno při hodnocení ostatních ukazatelů. Proto jedním z nejdůležitějších řešení je *rozšíření odbytu* jak v *tuzemsku*, tak i *hledání nových odbytišť na světových trzích*, aby si společnost *zajistila zakázky, potřebný odbyt a růst tržeb*. Jelikož zároveň dochází k neefektivnímu využití dlouhodobého hmotného majetku, což odhalila analýza aktivity, je potřeba se zaměřit na *zvýšení efektivního využití dostupného majetku a přehodnotit stávající logistický proces a řízení výroby*. Pokud se tímto odhalí zdroj zbytečných nákladů jak při výrobě, tak při skladování, přispěje to rovněž ke zvýšení tržeb a růstu potřebného zisku.

Celkově se tedy finanční situace společnosti Slévárny Třinec, a.s. jeví jako neuspokojivá a v podniku se nacházejí značné finanční problémy. Stěžejní příčinou je klesající výsledek hospodaření, kdy v roce 2009 podnik vykazoval vysokou ztrátu. Dalším důležitým problémem je nedostatečné využívání dostupného dlouhodobého majetku a zpomalující se aktivita zásob. Řešením této špatné situace by mohlo být:

1. Investování do marketingu společnosti a rozšíření stávajícího trhu.
2. Zajištění nových dlouhodobých a stabilních zakázek, pro zvýšení odbytu a růstu tržeb.
3. Zefektivnění výroby a zajištění lepšího využívání stávajícího dlouhodobého hmotného majetku.
4. Přehodnocení řízení zásob a logistického procesu, případně snížení stav zásob.
5. Zajištění stabilnějšího stavu složek oběžného majetku.

Tato opatření by měla podpořit tvorbu potřebného a stálého zisku a zajistit rostoucí výnosnost vložených prostředků.

6 Závěr

Cílem diplomové práce bylo zhodnotit finanční situaci společnosti Slévárny Třinec, a.s. a pomocí ukazatelů finanční analýzy analyzovat, v jakém stavu se společnost nachází. Poté navrhnout opatření ze získaných výsledků, které by stávající situaci pomohly změnit.

Práce je strukturovaná do čtyř částí. První část je věnována teoretickým východiskům, kde jsou definovány základní pojmy použité v diplomové práci a vychází především z literatury, jejíž seznam je uveden na konci této práce. Druhá část je věnována představení společnosti Slévárny Třinec, a.s. na kterou je analýza aplikována. Výpočet a rozbor dosažených výsledků je proveden ve třetí části. Analýza zjištěných hodnot se vztahuje na období 2005-2009 a byla provedena pomocí elementárních metod finanční analýzy. Na vybrané ukazatele byla použita také regresní a korelační analýza, která pomohla dokreslit a nastínit trendy a budoucí vývoj. Tato část již vychází z výročních zpráv a interních materiálů společnosti, které byly poskytnuty.

Čtvrtá část, která staví na výsledcích analýzy provedené ve třetí kapitole, se zaměřuje na hodnocení a doporučení, která by měla podniku pomoci zlepšit zjištěný stav. Bylo provedeno dílčí hodnocení jednotlivých částí. Analýza stavových ukazatelů odhalila kolísavý vývoj složek oběžného majetku, cizích zdrojů a také výsledku hospodaření. V rámci analýzy poměrových ukazatelů byl odhalen značný problém s rentabilitou vložených zdrojů, jelikož se jejich výnosnost neustále snižuje. Příčinou je klesající zisk, který podnik v posledních letech vykazoval. V roce 2009 dokonce dosahoval vysoké ztráty. Možným řešením je zavést opatření pro obnovu tvorby zisku. Analýza aktivity také poukázala na problém s efektivním využitím majetku společnosti, a to krátkodobého i dlouhodobého. Za sledované období se jeho užitek neustále snižuje, a proto je potřeba tuto efektivitu zvýšit a přehodnotit nastavený výrobní i logistický systém. Také analýza bankrotních modelů nebyla uspokojivá a vývoj ukazatelů naznačuje tíživou finanční situaci Sléváren Třinec, kdy při stejném vývoji může dospět až k bankrotu. Pro změnu této situace je významným řešením zajištění tvorby zisku.

Komplexně lze tedy konstatovat, že je finanční situace společnosti Slévárny Třinec, a.s. neuspokojivá a v podniku se nacházejí značné finanční problémy.

V úvodu byly stanoveny hypotézy, které jsou na základě rozboru a hodnocení prováděného v analytické části potvrzeny či zamítnuty. Hypotéza č. 1 „*Rentabilita kapitálu bude v jednotlivých letech postupně růst*“ se *zamítá*. Analýza rentability prokázala negativní trend a klesající tendenci všech jejích ukazatelů. Další hypotéza č. 2 „*Finanční krize neovlivnila likviditu podniku a podnik je v letech 2005-2009 schopen dostát svým závazkům*“ se *nezamítá* a je *potvrzena*, jelikož z krátkodobého hlediska je společnost solventní. Tento fakt prokázala analýza likvidity, která neodhalila výrazné problémy. Třetí stanovená hypotéza „*Ukazatele likvidity jsou ve sledovaném období ustálené a nedochází k výrazným výkyvům*“ je *vyvrácena*. Regresní analýza totiž odhalila nestabilní vývoj ukazatelů a ve sledovaném období dochází ke značným výkyvům. Poslední hypotéza č. 4 „*Finanční situace je stabilní*“ se *zamítá* na základě provedeného rozboru bankrotních modelů. Z rozboru i grafického zobrazení je patrná nestabilita a negativní trend ovlivňující finanční stabilitu společnosti Slévárny Třinec, a.s.

Hlavní cíl práce byl splněn a na základě vstupních dat a informací byl proveden rozbor a hodnocení finanční situace společnosti Slévárny Třinec, a.s. Ukazatelé jednotlivých částí dobře zobrazili finanční situaci podniku a na základě zjištěných výsledků byla navrhnutá možná opatření pro zlepšení stávající situace.

Na závěr lze pouze dodat, že provádění a následný rozbor finanční analýzy je nezbytnou součástí a pomocníkem nejen pro řízení společnosti, ale i pro všechny zainteresované osoby. Může pomoci podniku uspět v konkurenčním boji a přežít.

Seznam použité literatury

Knihy

1. BREALEY, R.A.; MYERS, S.C. *Teorie a praxe firemních financí*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 2000. 1064 s. ISBN 80-7226-189-4.
2. DUCHOŇ, Č. a kol. *Z dějin Třineckých železáren*. Praha: Práce, 1970. s. 360. ISBN 24-062 70.
3. GRÜNWALD, Rolf. *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2001. 78 s. ISBN 80-86119-47-5.
4. GRÜNWALD, Rolf; HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: VŠE, 2004. 180 s. ISBN 80-245-0684-X.
5. GRÜNWALD, Rolf; HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
6. KISLINGEROVÁ, Eva; HNILICA, Jiří. *Finanční analýza krok za krokem*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. 137 s. ISBN 80-7179-321-3.
7. RŮŽIČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 120 s. ISBN 978-80-247-1386-1.
8. SCHOLLEOVÁ, H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 256 s. ISBN 978-80-247-2424-9.
9. VALACH, Josef a kol. *Finanční řízení podniku*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 1999. 324 s. ISBN 80-86119-21-1.
10. WAGENHOFER, Alfred. *Bilanzierung und Bilanzanalyse*. 1. vyd. Wien: Linde, 2003. 283 s. ISBN 3-85122-455-8.

Internetové odkazy

11. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2010. Dostupné z: <<http://www.mpo.cz/>>.
12. *Třinecké železářny, a.s.* [online]. 2010. Dostupné z: <<http://www.trz.cz/>>.
13. *Slévárny Třinec, a.s.* [online]. 2010. Dostupné z: <<http://slev.trz.cz/>>.
14. MeyJa. *Dceřiná firma TŽ – Slévárny Třinec – loni dosáhla nejvyšší výroby za posledních 10 let* [online]. 2008, [citováno 2008-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.zregionu.cz/Zpravy/Ekonomika/Clanek.aspx?id=115&Okres=5>>.

15. ŠTANGLOVÁ, B. *Slévárny Třinec uvedly do provozu zmodernizovanou slévárnu litin* [online]. 2008, [citováno 2008-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.webreporter.cz/Zpravy/hledat/9356/?ps=0>>.

Časopisy

16. Slévárenství 1-2/2009. ISSN

Ostatní zdroje

17. Interní materiály společnosti.
18. Marketingová studie Slévárny Třinec, a.s. pro rok 2008, 2009, 2010.
19. MLČOCHOVÁ, I. Finanční analýza. Bakalářská práce, 2008.
20. Výroční zpráva Sléváren Třinec, a.s. za rok 2005, 2006, 2007, 2008, 2009.

Seznam zkratek

A	aktiva
a.s.	akciová společnost
aj.	a jiné
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
cca	asi přibližně
ČR	Česká republika
ČZ	čistý zisk
DHM v ZC	dlouhodobý hmotný majetek v zůstatkové ceně
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
Dlh.záv.	dlouhodobé závazky
EAT	zisk po zdanění
EBIT	zisk před odečtením úroků a daní
EBT	zisk před zdaněním
EU	Evropská unie
EUR	euro
FM	finanční majetek
KZ	krátkodobé závazky
mil.	Milión
např.	například
NP	net profit (čistý zisk)
OA	oběžná aktiva
ROA	rentabilita celkového vloženého kapitálu
ROCE	rentabilita dlouhodobého kapitálu
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
tj.	to je
tzv.	tak zvaně
VK	vlastní kapitál
Z	zásoby

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 30. 4.2010

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Bezručova 299, 739 61 Třinec

Seznam příloh

Příloha č. 1   Organizační struktura společnosti Slévárny Třinec, a.s.

Příloha č.2   Rozvaha Sléváren Třinec, a.s. v letech 2005, 2006, 2007, 2008, 2009.

Příloha č. 3   Výkaz zisku a ztráty Sléváren Třinec, a.s. v letech 2005, 2006, 2007, 2008, 2009.